

Nepriklausomybės Akto signatarų atminimą Vilniuje Rusų kapinėse pagerbė – Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, LR ministras pirmininkas Algirdas Mykolas Brazauskas (kairėje) ir LR Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas (dešinėje).

ELTA

JOKIŲ VAŽIAVIMŲ Į MASKVĄ!

Vilnius, vasario 16 d. (Lietuvos radijas, BNS, Delfi). Seimo pirmininkas **Artūras Paulauskas** paragino žuvusiųjų kovoje prieš nacistinę Vokietiją atminimą pagerbti Lietuvoje, nevykstant į Kremliaus gegužės 9 dieną rengiamą minėjimą Maskvoje. "Mes galime viską padaryti dėl savo Lietuvos ateities, bet mes negalime pirkti tos ateities, parduodami tai, kas mums švenčiausia", - sakė Seimo pirmininkas.

"Taip, daug tarybinių kareivėlių žuvo vaduodami Lietuvą, žuvo, taip ir neatnešę jai laisvės, ir nesužinoję, kad dar ištikus 5 dešimtmečius Lietuva nešė okupacijos jungą. Jie, kareivėliai, ėjo į Vakarus, šventai tikėdami, kad vaduoja Europą, ir Lietuvą. Tad pagerbkime juos, bet pagerbkime namie. Uždekime žvakelę ant kiekvieno jų kapo, padėkime gėlių puokštę, tegu žino, kad mes jų neužmiršome. Bet į Maskvą, kol jos įvairių rangų politikų lūpomis viešai ir garsiai skelbiama, kad nebuvo jokios okupacijos - jokių važiavimų. Tai mano, kaip žmogaus, kaip Lietuvos piliečio pozicija", - sakė A.Paulauskas, kreipdamasis į Vilniaus senamiestyje susirinkusią minią, iš Signatarų namų, kur 1918 metų vasario 16-ąją buvo pasirašytas Lietuvos valstybės atkūrimo aktas, balkono.

"Taip, tai buvo pergalė prieš fašizmą, tačiau šią reikšmingą datą, gegužės 8-ąją,

pabrėžiu, gegužės aštuntąją, mes galime tinkamai pažymėti tik po Nepriklausomybės pripažinimo. 1945-siais mūsų žmonės, klausydamiesi žinių apie hitlerinės Vokietijos sutriuškinimą, nekantriai laukė žinios, kada Sovietai išeis iš Lietuvos. Laukti reikėjo 50 metų", - sakė A.Paulauskas.

Tame pačiame Vasario 16-sios minėjime buvęs Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo vadovas, Europos Parlamento narys **Vytautas Landsbergis** pabrėžė, kad "atvažiuodami į Maskvą gegužės 9-ai patvirtintume, pritartume visiems dabartiniams Lietuvos užgauliojimams, žeminimams, kurie iš ten skamba".

"Teisinga būtų pagerbti visus žuvusiuosius gegužės 8-ąją, o gegužės 9-ąją, kas nori, tegu važiuoja į Grūto parką", - sakė V.Landsbergis. Jis turėjo galvoje prie Druskininkų privačia iniciatyva įkurtą pramogų parką, kuriame surinktos sovietinio periodo skulptūros.

"Prezidentas yra dukart pilietis, dešimtkart pilietis. Manau, kad prezidentas jau parodė, ką nusprendė, ir visa Lietuva jį rema", - sakė V.Landsbergis. Jis apeliavo į prezidento V.Adamkaus pasisakymą, jog "kaip pilietis" jis pasirinktų nevažiavimą į iškilmes Maskvoje, o kaip valstybės vadovas turės priimti visai Lietuvai naudingiausią sprendimą.

Baltijos šalyse ir Rusijoje

plačiai diskutuojama, ar Latvijos, Lietuvos ir Estijos prezidentai turi priimti Rusijos prezidento Vladimir Putin kvietimą dalyvauti pergalės prieš nacistinę Vokietiją Antrajame pasauliniame kare iškilmėse Maskvoje.

Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga jau sutiko atvykti į Maskvą, o V.Adamkus ir Estijos prezidentas Arnold Ruutel dar neapsisprendė. Baltijos valstybių vadovų apsisprendimą dėl Rusijos prezidento Vladimir Putin kvietimo komplikuoja tai, kad SSRS pergalė prieš nacių Vokietiją 1945-aisiais tapo naujos, pusę amžiaus trukusios Lietuvos, Latvijos ir Estijos sovietinės okupacijos pradžia.

V.Landsbergis piktinosi dabartinių Rusijos politikų neigiamu požiūriu į Lietuvos nepriklausomybę. "Puikiai visi žinome, kad dabartiniai nevykę, nebedemokratinės Rusijos politikai iš kailio neriausi, buikai kartodami, kad ir sovietų okupacijos nebuvo, ir nepriklausomybės atkūrimas neteisėtas, nes ne pagal okupanto įstatymus", - sakė V.Landsbergis. "Deja, tai ne ta Maskva, kuri išėjo 300 tūkstančių į gatves 1991 m. sausio 13-ąją", - sakė V.Landsbergis. "Kai Rusija, mėginusi anuomet eiti demokratijos keliu, 1991-1992 metais pripažino atkurtą nepriklausomą Lietuvos valstybę, ji pripažino Lietuvą pagal 1990 m. kovo 11-sios aktus, kuriuose, kirste

IEŠKOMAS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTAS

Vilnius, vasario 12 d. (ELTA). Vėl atgijo viltis, kad Vilniuje gali būti surastas 1918 metų Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto originalas. Manoma, jog vienas iš dviejų tą dieną pasirašyto istorinio dokumento originalų yra paslėptas Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto pastate Antakalnio gatvėje, buvusiuose Petro Vileišio rūmuose, šiandien rašo "Lietuvos rytas".

Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto bus ieškoma su šiuolaikine technika.

Šio svarbaus dokumento bus ieškoma instituto pastato sienose, kur 1918-ųjų vasarį jį galėjo paslėpti rūmų savininko brolis signataras Jonas

Vileišis, laikomas pagrindiniu Nepriklausomybės Akto teksto autoriumi. Paslėptų dokumentų ar brangenybių šiuose rūmuose aptikta ir anksčiau.

Lietuvos dailės muziejaus vadovas Romualdas Budrys prieš pusmetį papasakojo apie senų vilniečių liudijimus. R.Budrys tvirtino "Lietuvos rytui" iš labai patikimų šaltinių girdėjęs, jog šis Aktas yra saugomas P.Vileišio rūmuose. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktorius Algis Kalėda "Lietuvos rytui" sakė tikis versija apie Nepriklausomybės Akto buvimo vietą, nes žino, jog R.Budrys žodžiais nesižarsto: "Jei šis dokumentas iš viso egzistavo, jis yra tik šiame pastate".

RUSIJA TURI PASMERKTI STALINO IR HITLERIO SANDĖRĮ

Maskva, vasario 15 d. (Delfi). Rusija turi pasmerkti Stalino ir Hitlerio sandėrį, nustačiusį SSRS teisę faktiškai aneksuoti Baltijos šalis ir dalį Lenkijos, populiarioje pokalbių laidoje Rusijos televizijos pirmajame kanale pareiškė žinomas rusų televizijos žurnalistas Vladimir Pozner. Pabrėžęs, jog Rusija negali atsiprašinėti ar atsiprašyti už veiksmus tų, kurie gyveno prieš 66 metus, V.Pozner sakė, kad Maskva gali oficialiai ir viešai pareikšti, jog nepritaria jiems, pasmerkti Stalino ir Hitlerio sandėrį, apgailestauti dėl to ir tuo pradėti naujus, visiškai kitokius santykius su Baltijos šalimis.

Jis priminė, kad drauge su Molotovo-Ribbentropo paktu buvo pasirašyti šio sandėrio slapti protokolai, kuriuose nustatyta SSRS teisė faktiškai aneksuoti Baltijos šalis ir dalį Lenkijos. "Tai yra Stalinas ir Hitleris susitarė dėl tam tikro Europos pasidalinimo", - sakė V.Pozner.

Įkirstas valstybės, gimusios vasario 16-ąją, tęstinumas. Tuo būdu Rusija antrą kartą pripažino Vasario 16-sios Lietuvą. Pirmą kartą tai buvo 1920 metų taikos sutartis. Dabar tik nuo mūsų priklauso, kad nereikėtų trečiosios taikos sutarties, kuri remtųsi vasario 16-ąją", - sakė V.Landsbergis.

1918 metų vasario 16 dieną Lietuvos Taryba paskelbė nepriklausomos demokratinės Lietuvos valstybės su sostine Vilniuje atkūrimą.

"Aš pats mačiau kadrus, kaip tribūnose stovi vokiečių karininkai ir drauge su jais Sovietų Sąjungos karininkai. Tai buvo, aš kartoju, aš tai mačiau pats. Netrukus po to Sovietų Sąjunga įvedė savo kariuomenę į Baltijos šalis, kurios buvo paskelbtos sovietinėmis respublikomis", - sakė V.Pozner, pabrėžęs, jog SSRS ilgai neigė, kad yra tokie slapti protokolai. Dabar, pripažįstant jų buvimą, "sakoma, kad visa tai atitiko tarptautines normas", - pažymėjo jis.

MASKVA NEPALIAUJA "RŪPINTIS" BALTIJOS VALSTYBĖMIS

Maskva, vasario 14 d. (Delfi). Rusijai nerimą kelia Vakarų požiūris į rusakalbių gyventojų teises Baltijos valstybėse ir į Čėčėnijoje vykiančius kovotojus, pareiškė Rusijos gynybos ministras Sergej Ivanov. "Mums siūlo nekreipti dėmesio į rusakalbių gyventojų teisių ir laisvių pažeidimus Pabaltijo valstybėse, į tai, kad SS veteranai žygiuoja šių šalių miestų gatvėmis", - sakė S.Ivanovas Miunchene, kur vyko tarptautinė konferencija saugumo klausimais.

"Mums siūlo nepastebėti, kaip kai kuriose Europos valstybėse sutinkami ir dangstomi tarptautiniai teroristai, kaip jie be kliūčių gauna vizas. Ir toliau Čėčėnijoje veikiantys teroristai vadinami sukilėliais. Šiame regione veikia tarptautinių teroristinių organizacijų samdiniai užsieniečiai. Ir

(Nukelta į 4 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Seime bus sudaryta komisija, kuri turės išsiaiškinti, kas perdavė slaptą informaciją iš parlamentinės komisijos, tiriančios aukštų pareigūnų sąsajas su KGB. Vasario pradžioje TV3 televizija gavo naują sąrašą, kuriame buvo įvardintos per 70 aukštų pareigūnų pavardžių, kurie, įtariama, turėjo ryšių su KGB. “Pas Seimo pirmininką buvo nutarta sudaryti komisiją, kuri ištirtų šį faktą – kaip laikinajai komisijai gauti dokumentai pateko į žiniasklaidą”, – po susitikimo sakė laikinosios parlamentinės komisijos pirmininkas Skirmantas Pabedinskas. Pasak jo, jis pats negalėtų įvardinti, kas galėjo atiduoti ar pamesti dokumentą, tačiau tikisi, kad greitai tai bus išsiaiškinta. “Aš negalėčiau pasakyti, kas tai padarė. Manęs nariai prašė, kad aš kuo greičiau išsiaiškinčiau, kokį sprendimą priėmė Seimo pirmininkas. Mes pradėdame įtartinėti vienas kitą”, – žurnalistams sakė jis.

Arvydas Žilinskas, Seimo pirmininko atstovas spaudai informuoja, kad Artūras Paulauskas pavedė Seimo kanceliarijai sudaryti komisiją, kuri sulęginusi Seimo laikinosios komisijos nariams pateiktus dokumentus turi išsiaiškinti, kuris Seimo narys galėjo sąrašą paviešinti. Kol kas dar nekalbama, kada komisija turėtų pateikti išvadas. Tačiau pasak A.Žilinsko, Seimo pirmininkas tikisi, kad komisijai nereikės dirbti iki galo. “Seimo pirmininkas tikisi, kad komisijos nariui užteks drąsos prisipažinti”, – sakė A.Žilinskas.

Pasak S.Pabedinsko, atsakomybė už informacijos “nutekinimą” teks Seimo nariui, ne žurnalistams, išplatinusiems informaciją. Kol kas dar nežinoma, kokia atsakomybė tektų tokiam parlamentarui.

"Ekstra žinios" rašo, kad šalies vadovas Valdas Adamkus nė viename spaudos leidinyje nepasveikino Lietuvos gyventojų su Vasario 16-ąja. Valstybės atkūrimo dienos proga keliuose dienraščiuose į tautą iškilmingai kreipėsi premjeras Algirdas Brazauskas. Net nušalintasis prezidentas Rolandas Paksas rado nišą viename bulvariniame laikraštyje ir pasveikino Lietuvą su Vasario 16-ąja. Prezidento atstovės spaudai Ritos Grumadaitės teigimu, prezidento kalba, pasakyta iškilmingame Vasario 16-osios minėjime, bus internete, todėl visi norintys galės ją paskaityti.

Socialdemokratų frakcijos Seime seniūnas Juozas Olekas gegužės mėnesį gali pakeisti premjerą Algirdą Brazauską partijos pirmininko poste, rašo "Kauno diena". Ar taip tikrai gali būti, turėtų paaiškėti per kitos savaitės pabaigoje įvyksiantį Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) tarybos posėdį, kuris bus skirtas suvažiavimui pasirengti. Posėdyje ketinama diskutuoti apie tai, ar partijos pirmininku turėtų išlikti jau ketvirtus metus Vyriausybei vadovaujantis A. Brazauskas, ar būtina jį pakeisti kitu politiku.

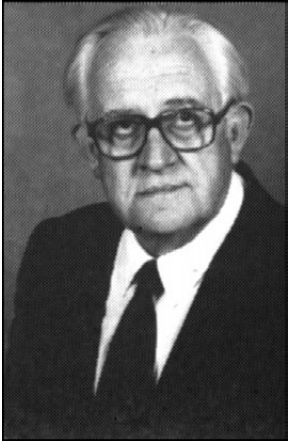
Premjeras Algirdas Brazauskas atmets įspėjimus, kad Seime įstrigęs Gamtinių dujų įstatymo pataisų projektas Lietuvai gali brangiai kainuoti. "Išsiaiškinau, kad iki brangaus kainavimo metų metai, sustabdytas įstatymas trumpam laikotarpiui – pusmečiui. Sakyti, kad mes galim nukentėti, nematau priežasčių, nes mes esam vieni iš uoliausių perkeliant ES teisę į mūsų teisę. Manau visi per daug dėmesio suteikė šiai problemai." Europos teisės departamento teigimu, jei įstatymas nebus priimtas artimiausiu metu, Europos Komisija galėtų paduoti Lietuvą į Europos Bendrijos Teisingumo teisumą. Premjero teigimu įstatymo svarstymas sustabdytas dėl kelių priežasčių. "Pirma priežastis – turi būt pasirašyta sutartis su "Gazprom" dėl dujų kainų sekančiam periodui, tai yra iki 2015 metų, antras dalykas tai "Dujotekana", kuri piktnaudžiauja šiandien padidindama savo pelną. Aš manau, kad reikia panagrinėti, išanalizuoti kodėl jie taip užkelia dujų kainą", – sakė premjeras.

Gamtinių dujų įstatymas sukėlė batalijas, nes jame siūloma Vyriausybei suteikti teisę riboti dujų perpardavinėtojų pelno maržą, jei ji nepagrįstai didelė. Taip buvo tikimasi sumažinti dujų ir šilumos kainas gyventojams. Manoma, kad tai apkarpytų fizinių asmenų valdomos dujų importo bendrovės "Dujotekana" pelną, kuriai priklauso 25 proc. Lietuvos dujų importo rinkos.

Žinomas disidentas, ilgametis Lietuvos laisvės lygos pirmininkas Antanas Terleckas nutarė tapti Lilijanos Astros vadovaujamos Tautinės partijos "Lietuvos kelias" nariu. "Šiandien parašiau prašymą priimti mane į politinę organizaciją "Lietuvos kelias". Tai partija, kuri kažką daro. O ką daro konservatoriai? Vieną dieną – viena, kitą dieną – kita. "Lietuvos kelio" ir vadovė simpatiška, ir programa, ir veikla", – savo motyvus aiškino A. Terleckas. Buvęs Laisvės lygos vadovas per Lietuvą 2003 metų pabaigoje ir 2004 metų pradžioje krėtusį prezidentinį skandalą kurį laiką buvo nušalintąjį prezidentą Rolandą Paksą rėmusio visuomeninio judėjimo "Už teisingumą ir demokratinę Lietuvą" vadovybės narys.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Izraelio premjeras Sharon ir palestiniečių vadovas Abbas, posėdžiavę Egipto kurortiniame mieste, gan draugiškai susitarė užbaigti arabų intifadą, paskelbė teroristinius karo veiksmus. Palestinos vadovas Abbas pabrėžė, kad arabams jau seniai nusibodo savižudiški išpuoliai prieš izraeliečius. Premjeras Sharon pabrėžė, kad arabai sutiko sustabdyti karinę veiklą, nutraukti šūvių ir bombų garsus ir paieškoti dialogo, kuriame girdėtųsi Izraelio Palestinos vaikams svetimi garsai, kuriuose girdėtųsi taikos ir susipratimo garsai. Arabų vadovas irgi sutiko, kad reikia pradėti naują erą, kurioje būtų statomi tiltai.

Naujoji JAV valstybės sekretorė dr. Rice pradėjo savo veiklą aplankydamą Artimuosius Rytus, pasikalbėdama su abiejų pusių vadovais. Ji labai atvirai pasakė spaudai, kad Amerika seniai siekia taikos

VISI IEŠKO TAIKOS

pasirodymo ir džiaugiasi, kad abi taikos siekiančios pusės sutaria dėl taikos. Popiežius Jonas Paulius, artėjant Velykų šventėms, pasirodė pro ligoninės Romoje langą ir 10 minučių sveikino susirinkusią minią. Jis pasirodė kiek sustiprėjęs, nors jo žodžius skaitė Argentinos arkivyskupas Leonardo Sandri. Popiežius sveikino minią ir dėkojo jai už maldas ir sveikatos linkėjimus. Popiežiaus sveikata nėra labai gera, tačiau jis sustiprėjo per praėjusią ligoninės savaitę.

Vasario 8 d. naujoji JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice pasakė svarbią kalbą Paryžiaus kairioje politinių mokslų akademijoje. Ji ragino užmiršti Europos valstybių senus nesutarimus ir ieškoti, kas jungia JAV ir Europą. Prancūzus studentus ir politikus nustebino dr. Rice raginimas ieškoti ir rasti istorijon einančią ne tai, kas jungia Europą su Amerika. Ji atstovaujanti Ameriką, kuri norėtų rasti ekonominių ir politinių ryšių su europiečiais, kalbėjo Rice. Amerika mato Europoje partnerį, kuris padėtų statyti žemyn draugą. Vasario mėnesį JAV prezidentas Bush turės Briuselyje susitikimą ir bendrus pietus su Prancūzijos prezidentu Jacques Chirac. Prasidės nauja era. Spaudos konferencijoje

dr. Rice paaiškino, jog prancūzų užsienio reikalų ministras Michel Barnier pasakė, kad prasideda senų santykių nauja epocha. Ministras sakė, kad labai daug galima laukti. Kitas žymus prancūzų kalbėtojas sakė, jog Prancūzijos prezidentas daug laukia iš Irake vykstančių balsavimų. Rice žodžiai užtikrina, kad Amerika nesirengia pašalinti vyriausybės gynybos sekretorių Rumsfeld. Juo pasitiki prezidentas Bush. Pagal Rice pareikšimą Amerika siekia “atleisti Rusijai, ignoruoti Vokietiją ir nubausti Prancūziją”. Ministras Barnier pripažino, kad demokratija Irake reiškia “gerą vėją į mūsų nugaras, kas reiškia laisvės vėją į mūsų kooperavimą”.

Pentagono pranešimas paskelbė, kad JAV kariuomenė prarado Bagdado kovose daugiausia puldami kovos lauke nuo Irako sunitų išpuoliuose iš viso 1450 amerikiečius karių. Tiek skelbia “Associated Press” biuletenis. Tiek žuvusių buvo nuo 2003 metų kovo mėnesio ir visi jie žuvo nuo priešų puolimų. Skelbiama, kad praėjusią savaitę vien nuo savižudžių rankos žuvo 21 karys. Atakų skaičius pakilo nuo sausio mėnesio pradžios, kai pagyvėjo šių sektos užpuolikų skaičius.

JAV Valstybės sekretorė dr. Condoleezza Rice ir NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer (dešinėje) NATO valstybių užsienio reikalų ministrų susitikimo metu.

NATO nuotr.

— Keliais sakiniais —

• **Valstybės sekretorė** Condoleezza Rice, pradėdama savo naujas pareigas susitiko Jeruzalėje Izraelio premjerą Sharon, Ramallah mieste Palestinos Laisvinimo vadovą Abbas, aplankė Europos sostinėse vyriausybės narius.

• **Saudo Arabija** pirmą sykį pravedė demokratinius savivaldybių rinkimus. Kandidatai buvo skirstomi iš sostinės Riyadh.

• **Togo** prezidentas Gnassingbe Eyadema, ilgiausiai valdęs bet kurią Afrikos valstybę, pagrobė šalį 1967 metais, pasimirė Prancūzijoje. Jo sostą tuoj pagriebė jo sūnus Faure Gnassingbe, nors protestavo daug kandidatų į valdovus.

• **Somalijoje** toliau viešpatuoja netvarka ir kova dėl valdžios. Sostinėje buvo nušautas BBC reporteris, kuris skelbė, kad bus nušautas taikos priežiūros tvarkytojas, jei pasikėsins į sostinės Mogadišu

valdžią.

• **Šiaurės Korėja** paskelbė, kad ji daugiau nebesiderės dėl savo atominių ginklų programos, nes Amerika vadinanti šiaurės Korėją tironų šalimi.

• **Kubos** vyriausybė uždraudė piliečiams rūkyti cigarus viešose vietose, tačiau daugybė piliečių neklauso įstatymo ir cigarus toliau rūko, nors valdžia planuoja juos eksportuoti.

• **Kenijos** vyriausybė pa-

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MASKVA MĖGINA PATEISINTI
STALININĘ POLITIKĄ

Vasario šešioliktąją, minint Lietuvos nepriklausomybės 87-ąsias metines, Vilniaus Totorių gatvės 20-ąjį namą papuošė memorialinė lenta, skirta spaustuvininkui Martynui Kuktai prisiminti. Jis, praėjus trims paroms po Nepriklausomybės Akto pasirašymo, jo tekstą išplatino Lietuvai ir pasauliui. Tad vasario 19 dieną apie paskelbtą Nepriklausomybę sužinojo visa Lietuva ir tą žinią paskelbė ir užsienio laikraščiai. Bet Nepriklausomybės Akto originalas tebeieškomas ir šiandien. Apie jį ir jo buvimo vietą daug rašyta ir ieškota, tačiau vis dar nerasta. Istorikai mano, kad Aktą turėjo saugoti signataras Jonas Basanavičius, kuris tuo metu buvo laikomas “moraliniu lietuvių prezidentu” (LE 254 psl). Jis pajėgė būti aukščiau už partijas ir visada buvo prašomas reprezentuoti lietuvių tautai. Manoma, kad Aktas galėjo būti paslėptas Petro Vileišio namo sienoje.

Kai viso pasaulio lietuviai šventė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo – Vasario 16-osios šventę, iš daugelio vietovių mus pasiekė žinios, kad lietuviai vieningai pasisako prieš Lietuvos prezidento vykimą į Maskvą švęsti pergalės prieš nacių Vokietiją 60-ąsias metines. ELTA praneša, kad prezidentas Valdas Adamkus nelinkęs gegužės 9-ąją vykti į Maskvą dalyvauti tame minėjime, tačiau jo nusistatymą gali pakeisti Rusijos oficialus pareiškimas, kuriuo būtų pripažįstama, kad Baltijos valstybės 50 metų buvo sovietų okupuotos, Kremlius iki šiol nenori pripažinti to fakto, tvirtindamas, kad Baltijos valstybės neva savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą. Ar Rusijos požiūris šiuo klausimu gali pasikeisti, bandys išsiaiškinti Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko Justino Karoso vadovaujama delegacija, praėjusią savaitę buvusi Maskvoje. Maskvos atsakymo tikimasi sulaukti artimiausiomis savaitėmis. Tik po to turėtų būti paskelbta ir oficialus Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus nusistatymas apie dalyvavimą pergalės prieš nacizmą minėjime Rusijoje.

Tebūna leista prisiminti, jog ir šiandien Kremlius, kaip ir anuomet nacių Vokietija ir Sovietų Sąjunga agresijas pateisindama, savo pasisakymais naudoja panašius argumentus apie “istorinę ir išvaduojamąją misiją”. Juk po II-ojo Pasaulinio karo Niurnbergo tarptautinis karo tribunolas pasmerkė nacių Vokietijos veiksmus ir tokiais pačiais argumentais nebeturėtų būti grindžiami jokie agresijos veiksmai. Tačiau taip nėra: tokie argumentai vėl atgimė dabartinėje Rusijoje, teisinant sovietų agresijos veiksmus prieš Baltijos valstybes 1940 metais, - rašo tarptautinės teisės specialistas docentas Dainius Žalimas. Visa tai skleidžiama oficialiosios Maskvos propagandos kanalais.

Visi gerai žinome, jog Sovietų Sąjungos deputatų suvažiavimas 1989 m. gruodžio 24 d. nutarimu pasmerkė Molotovo-Ribbentropo slapųjų protokolų sudarymo faktą ir pripažino juos negaliojančiais nuo pat jų pasirašymo valandos. Ar tai ne Lietuvos okupacija, kai 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjunga įvedė savo ginkluotą kariuomenę į Lietuvą net nepaskelbusi karo. Lietuvos sutikimas, išgautas grasinant karine jėga – nieko nereiškia, nes išgautas tais pačiais metodais kaip ir nacių Vokietijos. Maskva – ne ta vieta, kad Lietuva galėtų dalyvauti pagerbiant rusų kovotojus su nacizmu, nes Kremlius mėgina pateisinti pasaulyje stalininį Baltijos ir Vidurio Europos valstybių užkariavimą.

S. Tūbėnas

AR NEGIRDIME SKAMBUČIŲ ?

Matomai vis dar nekreipiam pakankamai dėmesio išminčių išpėjimui: “Kai blogieji šamokslauja, gerieji turi burtis”. Deja, šiandien vis dar girdime išmintingus bumbėjimus savose panosėse, ir nei laisvės ir tiesos priešai, nei jos gynėjai neišgirsta plačiai sklindančių patriotų balsų iš daugelio mažų ir didesnių veiklai susibūrusių telkinių, būrelių, grupelių ar net, kaip pogrindyje buvo, plačiai pasklidusių trejetukų. Patriotų pilna, o patriotinės organizuotos veiklos, be politinių partijų ir poros pagirtinų veiklos sąjūdžių Vilniuje, kaip ir nėra. Ko gero daug kas mano, jog pakanka tik proginių susitikimų, kitų ir savo kadaise atliktų darbų paminėjimų, ir tai viskas, ko Lietuva tikisi iš patriotų, kai kova už Lietuvą dar nebaigta.

Turbūt patriotų snaudulį bei abuojumą veiklai pajutę iki šiol tamsiuose užkampiuose tūnoję visokiausi okupacinių metų “elito” atstovai ir jų palikuonys tiek įsidrąsino, kad netik išlindo dienos švieson, bet net sulipo ant Valstybės virtuvės stalo. Jau senokai išeivijoje (kažkaip atsiradę) tautos “rezistencijos” atstovais apsišaukė ar atitinkamų institucijų apšaukti siautėjo Štormas su Venclova. Šiuo atveju kas nors galėjo pasakyti: “Apsaugok, Viešpatie, nuo tokių rezistentų. Nuo priešų mes patys apsiginsime”. Dabar Lietuvon krenta išeivijos kairiojo sparno plunksnos ir, tarp kitko, imasi mūsų jaunimo auklėjimo.

Matomai tiek daug pilietinio žadintuvo skambučių buvo pramiegota, kad šalia “rezervo” fenomenų net gėdingos atminties tautos pavergėjų maskolių padlaižių palikuonys imasi lietuvių tautos vedlių amato.

Aišku, kad vaikai nėra atsakingi už tėvų darbus, nors

tėvai dažnai atsakingi už savo vaikus. Tačiau suaugę ir su-brendę buvusių Maskvos kumėčių palikuonys turėtų būti ypač jautrūs senoms savo tautos žaizdoms, kol jie nėra pakloję prieš tautą visų savo tautinių kortų veidais į viršų. Kiek kartų bereiktų kartoti, kad ne tiek svarbu kas kuo kada buvęs (išimtis – žudikams, žinoma), kiek tai, kas jis yra šiandien ir ar bando patriotine veikla atsipirkti už senas klaidas. Ypač tokiems kaip viešumon išėję Paleckiai tektų laikytis gero takto taisyklės: žinoti kam, kur, kada ir apie ką jiems dera ar nedera kalbėti.

Bent jau turėtų atsiriboti nuo raginimų Lietuvos prezidentui važiuoti Maskvon. (Putino saulutės parvežti?) Kur tau! 2005 m. sausio 31 d. “*Lietuvos žiniose*” apsireiškia Algirdas Paleckis. Pasirodo – jis “Seimo narys”! Ilgokai apsisojęs prie Stalino (saulėtojo) bendražygio Hitlerio siaubingų žydų žudynių paminėjimo Aušvice jis patiekia įdomų statistikos vaizdą: “Išeitų žmonių virtinė, išsidriekusi nuo Jeruzalės iki Aušvico ir atgal”. Tačiau jo rašinyje nesurasi palyginimų apie “žmonių virtinės” sudarytos iš Raudonojo teroro aukų, jų tarpe ir lietuvių. Tokia grandinė ko gero apjuostų žemės rutulį ir dar kiek. Priedu, žinoma, nustebtume, jei tokie autoritetai, kaip Algirdas Paleckis, nesiųstų Lietuvos prezidento Maskvon. Padūsavęs, kad mūsų prezidento nebūta nei Davose, nei Aušvice, jis beveik sušunka: “Visiškam mūsų priešų džiaugsmui nenuvažiuokime dar ir į Maskvą”. Ore pakimba klausimėliai: kieno – “mūsų” ir kurių “priešų”?

2005 m. vasario 10 d. “*Vėide*” Justas Vincas Paleckis lygina okupacinių ir nepriklausomybės metų (okupuotą, bet neprijungtą) Bulgariją su tokių pat metų (okupuota ir prijung-

ta) Lietuva. Straipsnyje lyg ta “yla iš maišo” prasikiša okupacinio žargono terminai. Pavyzdžiui, raudonosios mafijos (švelniai kalbant) LKP CK komisarai yra “darbuotojai”. Vietoje paprasto ir tikslaus pavadinimo “Sovietų okupuota Lietuva” iš J.V.Paleckio kompiuterio išlenda į pantį susuktas pavadinimas “tuometė tarybinė respublika Lietuva”.

Anot jo, trys “darbuotojai” prieš 40 metų svarstę galimybę ir Lietuvai atsiekti satelitinės valstybės statusą kaip Bulgarija – “kaip tarpinė stotelė į visišką nepriklausomybę”. Abejonės dėl “darbuotojų” siekio visiškos nepriklausomybės dar nėra įrodymas, jog to nebūta. Prieš 20 ar 30 metų išeivijos spaudoje teko susiremti su vienu išeivijos politinių mokslų profesorium, kuriu (turbūt “darbuotojų”) buvo įpiršta “satelitinė” idėja. Buvo bandoma įtraukti išeiviją į maištaujančių lietuvių nutildymą, leidžiant jiems savanoriškai ir formaliai, gal net referendumu, amžiams atsakyti Lietuvai Nepriklausomybės idėjos. Kaip viena iš “SSRS respublikų”, skirtingai nuo kitų satelitų, būtume šiandien NVS nare, toli nuo NATO ir ES. Jau senovės romėnai žinojo, kad reikia kai kurių kaimynų bijotis net ateinančių su dovanomis.

Tad tiek apie kalbas tų “vedlių”, kurie yra nuo pat lopšio persisunkę raudonojo rasalo tvaiku ir, matomai, nebando išsivėdinti. Mes negalime reikauti, kaip darė komunistai, kad palikuonys viešai pasmerktų savo tėvus ir senelius. Tačiau lauktume, kad tokie palikuonys, prieš imantis vadovauti tautai ar jai atstovauti, viešai pasmerktų tą šėtonišką sistemą, kuri tautiniai ir dvasiniai silpnus jų tėvus ir senelius pavertė tuo, kuo jie apgailėtina buvo tapę.

Vilius Bražėnas

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

siryžo išvalyti savo vyriausybę nuo kyšių ėmimo ir kitų korupcijos ženklų, tačiau sumanymas nepavyko. Pareigūnas, išrinktas vadovauti šiam žingsniui, John Githongo pabėgo į užsienį. Užsienio ambasadoriai viešai apkaltino visą vyriausybę. Bėglį žada pagauti Afrikos valstybių sąjunga.

• **Meksikoje** vyko balsavimai Guerrero gubernatoriaus rinkimai. Juos laimėjo kairioji Institucinė Revoliucijos partija Andres Manuel Lopez Obrador. Jis tikisi laimėti ateinančių metų prezidentinius rinkimus.

• **Ispanija** paskelbė amnestiją savo baustiems nelegaliems imigrantams, kurie

sudaro apie milijoną žmonių. Madride sprogo gatvėje su sprogmenimis palikta bomba. Vaskai skelbia, kad tokių puolimų bus daugiau. Sužeista daugiau 40.

• **Danijos** balsavimuose laimėtojų tapo centro-dešiniųjų koalicija, iš 179 vietų parlamente laimėdama 95 vietas. Socialdemokratai mažiau pralaimėjo bet jų vadas pasitraukė iš pareigų. Danija pagrasino pasitraukti iš Irako karo.

• **Valstybės** sekretorė posėdžiavo Izraelyje su premjeru Ariel Sharon. Buvo kalbama apie taiką Palestinoje. Dalyvavo ir Izraelio gynybos ministras Shaul Mofaz. Pasitarimus

organizavo Egipto prezidentas Hosni Mubarak, tarp dalyvių buvo Jordano karalius Abdulla II.

• **Rusijos** prezidentas Vladimir Putin patarė Ukrainos prezidentui V. Juščenko atsikratyti “sionistų” artimiausioje aplinkoje, plėtoti Ukrainos ekonomiką ir kelti ukrainiečių gyvenimo lygį.

• **Indijoje** vakariniame Satara rajone prie šventyklos kilus spūsčiai žuvo iki 300 hinduistų maldininkų, tarp jų – kelios moterys ir vaikai. Nelaimė įvyko maldininkų procesijai einant į šventyklą, netoli Baju miesto, esančio maždaug 260 kilometrų į pietryčius nuo Bombay.

Gerbiamieji,

Sveikindamas Jus visus su artėjančia Lietuvos valstybės atkūrimo diena Vasario 16-ąją, linkiu geros sveikatos ir didelės sėkmės tuose gražuose "Dirvos" leidimo darbuose. Meilė ir atsidavimas mūsų visų vienai Tėvynei Lietuvai tegul Jums teikia ištvėrmės, kūrybinio džiaugsmo ir skaitytojų dėkingumo.

Pagarbiai,

Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signataras

dr. Leonas Milčius

2005-02-13

Raudondvaris

Po NATO valstybių gynybos ministrų pasitarimo - bendra nuotrauka. Antroje eilėje septintas iš dešinės LR Krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas.

NATO nuotr.

GIRIAMAS LIETUVOS VAIDMUO AFGANISTANE

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld giria Lietuvos vaidmenį pokario Afganistano atstatymo procesuose. "Naujų NATO narių, tokių kaip Lietuva, indėlis į provincijų atkūrimo komandas Afganistane yra esminis šios šalies atstatymui", - Miunchene tarptautinėje saugumo konferencijoje D.Rumsfeld ištartus žodžius citavo Lietuvos krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas.

Po D.Rumsfeld kalbos konferencijoje dalyvaujantys užsienio reikalų ministras Antanas Valionis ir krašto apsaugos ministras G.Kirkilas susitiko su juo ir padėkojo už aukštą Lietuvos įvertinimą.

Lietuva yra priėmusi sprendimą imtis vadovauti vienai provincijos atstatymo komandai Afganistano antroje

NATO operacijos šioje šalyje plėtos fazėje. Ministrai ir JAV gynybos sekretorius aptarė JAV pagalbą ir paramą Lietuvai kartu su kitais sąjungininkais vykdant šią svarbią užduotį.

Lietuvos vadovaujama Provincijos atkūrimo komanda Afganistane veiks kaip NATO vadovaujamos Tarptautinių paramos saugumui pajėgų (ISAF) misijos Afganistane dalis.

Planuojama, kad Lietuvos vadovaujamoje provincijos atkūrimo komandoje dalyvaus kariškiai ir civiliai iš Lenkijos, Latvijos, Danijos, Islandijos, Rumunijos.

Lietuvos vadovaujama komanda pradės veikti rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais. Jai vadovauti tikriausiai bus paskirtas dabartinis laikinasis Gyny-

bos štabo viršininkas pulkininkas leitenantas Gintautas Zenkevičius.

Miunchene buvusi saugumo konferencija, kurioje Lietuvai atstovavo krašto apsaugos ministras G.Kirkilas bei užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, kasmet sukviečia svarbiausius aukščiausio rango politikus iš viso pasaulio. Ją organizuojančiai Vokietijai šiais metais atstovavo federalinis prezidentas Horst Kohler ir kancleris Gerhard Schroder.

Konferencijoje taip pat dalyvavo NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer, JT generalinis sekretorius Kofi Annan, vyriausiasis NATO karinių pajėgų Europoje vadas generolas James Jones, įvairių šalių užsienio reikalų ir gynybos ministrai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KREIPIMASIS Į LIETUVOS PREZIDENTĄ

Šventa pareiga ir atsakomybė neužmiršti, ir neleisti pasauliui užmiršti, komunizmo nusikaltimų ir aukų – Lietuvos okupacijos ir aneksijos, nekaltų žmonių masinių žudynių, trėmimų į Sibirą, partizanų aukų, pogrindžio veiklos. Rusija, kaip Sovietų Sąjungos valstybinių išpareigojimų paveldėtoja, turi pripažinti okupaciją ir už ją atsiprašyti. Turi kompensuoti Baltijos valstybėms padarytą žalą. Tai būtų ne tik Baltijos kraštams, bet ir pačiai Rusijai labai svarbus pozityvus žingsnis. Tik tiesos pripažinimas ir restitucijos įvykdymas gali vesti prie atleidimo, susitaikinimo ir pasitikėjimo ateities santykiuose.

Amerikos Lietuvių Taryba, apjungianti ir atstovaujanti septyniolika centrinių Amerikos lietuvių organizacijų, ragina Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų ir kitus oficialius Lietuvos pareigūnus nevykti į gegužės 9-tąją Maskvoje ruošiamą pergalės šventę. Tai bus sąmoningai surežisuotas propagandinis spektaklis. Gera žinoma, ką šis "išvadavimas" reiškė ir atnešė Baltijos tautoms. Aukščiausio valstybinio lygio dalyvavimas tokiame renginyje nesiderintų su išgyventa tragedija ir Lietuvos istorine atmintimi.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA:

*Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija
Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Federacija
Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara
Lietuvių Studentų Sąjunga
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Lietuvių Katalikų Susivienijimo Fondas
Lietuvių Moterų Katalikų Sąjunga
Lietuvos Vyčiai
Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga
Amerikos Lietuvių Respublikonų Federacija
Lietuvių Demokratų Lyga
Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjūdis
Korp! Neo-Lithuania
Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmai
Lietuvių Romos Katalikų Labdarių Sąjunga*

Chicago, IL, 2005 m. vasario 13 d.

KANCLERIO RAGINIMAI REFORMUOTI NATO SUPYKINO JAV

Miunchenas, vasario mėn. 13 d. (Delfi). Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder, pareiškęs, kad 56 metus gyvuojanti Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO) paseno ir jai reikia reformų, apkartino artėjančią NATO viršūnių susitikimą, skirtą transatlantiniams ryšiams atnaujinti.

Miunchene vykusiame gynybos ministrų ir ekspertų susitikime nuskambėjęs raginimas išprovokavo kandų NATO generalinio sekretoriaus Jaap de Hoop Scheffer atsaką ir buvo iš karto sukritikuotas Jungtinių Valstijų gynybos sekretoriaus Donald Rumsfeld, kuris tvirtino, kad 26 narių organizacija veikia gerai.

Savo kalboje G.Schroeder kvietė pradėti naują JAV bei Europos Sąjungos santykių etapą ir teigė, kad tokie įvykiai kaip šaltojo karo pabaiga ir Indijos bei Kinijos ekonomi-

nis augimas pakeitė pasaulį. "Tikiu, kad transatlantinė partnerystė turi atsižvelgti į tokius pokyčius. Reikia sąžiningai pripažinti, kad šiuo metu tai daroma nepakankamai, - teigiama Vokietijos kanclerio kalboje, kurią vietoj smarkiai persišaldžiusio autoriaus perskaitė šalies gynybos ministras. - (NATO) jau nebėra ta pagrindinė susitikimo vieta, kurioje transatlantinės partnerės aptaria ir koordinuoja strategiją". Kaip pavyzdį G. Schroeder nurodė komisiją, neseniai pateikusią idėjų, kaip reformuoti Jungtines Tautas (JT), ir siūlė sudaryti panašią įtakingų ekspertų grupę, kuri iki 2006 metų pateiktų pasiūlymų dėl NATO reformavimo.

Kartu su Prancūzijos prezidentu Jacques Chirac JAV prezidento George W.Bush inicijuojamam karui Irake priešinęsis G.Schroeder iš-

Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder sveikinasis su Prancūzijos prezidentu Jacques Chirac.

reiškė viltį, kad ši mintis su JAV vadovu galėtų būti aptarta vasario 22 dieną NATO būstinėje Briuselyje rengiamame viršūnių susitikime.

Tačiau J.de Hoop Scheffer šią idėją griežtai atmetė. "NATO gerai veikia ir tam, ką mes darome, analizuoti bei patarinėti nereikia ekspertų komisijos", - kasmetinės konferencijos, į kurią susirenka įtakingi gynybos pareigūnai ir analitikai, užkulisuose sakė NATO vadovas.

(Atkelta iš 1 psl.)

MASKVA NEPALIAUJA...

tokių, mūsų operatyviais duomenimis, ten nuolatos yra nuo 150 iki 200", - pranešė ministras. "Švelniai tariant, nedraugišku aktu Rusijos atžvilgiu laikau ir neseniai Britanijos televizijos, nesvarbu, kad privačios, kanalais rodytą teroristo (Šamilio) Basajev pasisakymą", - pareiškė Rusijos ministras.

Ministras taip pat negailėjo kritikos Europos Saugumo ir

Bendradarbiavimo Organizacijai, kurios viena iš veiklos sričių yra žmogaus teisių užtikrinimas. Jo teigimu, "ESBO visą dėmesį sutelkė į rinkimų monitoringą Rytų Europos šalyse ir posovietinėje erdvėje. Kitais regionais ESBO atstovai nesiidomi... Mes ne prieš, kad ESBO rūpintųsi demokratijos klausimais, taip pat ir posovietinėje erdvėje, bet tai turi būti daroma objektyviai ir apimti visas valstybes, įeinančias į šią organizaciją", - kalbėjo S.Ivanov.

LIETUVOS PREZIDENTAS V. ADAMKUS APIE ATOSTOGAS MEKSIKOJE, SPORTĄ IR POLITIKĄ

Grįždamas į Lietuvą po kasmetinių tradicinių atostogų Meksikoje, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus dvi su puse paros praleido savo buvusiuose namuose – Čikagoje, kurią jis gerai pažįsta nuo 1949-ųjų, kuomet iš karo pabėgėlių stovyklų atvyko į Amerikos lietuvių sostinę ir tuoj pat įsijungė į sportinę bei visuomeninę veiklą.

Kadangi aukštasis svečias beveik visą savo gyvenimą yra pašventęs sportui, kur jis pasireiškė, kaip aktyvus sportininkas, sporto darbuotojas bei sporto aistringas, šį kartą jo vienintelis viešas pasirodymas čia apsiribojo susitikimu su krepšininkais.

Čikagos lietuvių krepšinio lygos vadovybės pakviestas, šeštadienio vakare prezidentas su žmona Alma, sutiko kelias valandas paskirti apsilankymui šios lygos varžybose Lemonto Park District salėje. Šioje vietoje jis stebėjo Panevėžio “Kalnapilio” – Klaipėdos “Atlanto” susitikimą, kuris vyko tuoj pat po veteranų rungtynių tarp “Aukštaitijos” ir “Lokių” ekipų (pirmoje iš jų pasirodė Lietuvos ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas, kuris viešėdamas Čikagoje niekada nepraleidžia progos parungtyniauti).

Su Lietuvos prezidentu mums teko trumpai bendrauti vasario pirmąjį šeštadienį, o sekmadienį padaryti daugiau nei pusvalandį užtrukusį pasikalbėjimą spaudai, kurio metu buvo paliestos jo atostogos Meksikoje, sportas, na ir, žinoma, daugumą mūsų tautiečių jaudinan-

tieji politinio atspalvio klausimai, į kuriuos prezidentas davė gana išsamius atsakymus.

Ištraukas iš šio pasikalbėjimo, daugiausiai atpasakojimo formoje, pateikiame mūsų skaitytojams.

APIE ATOSTOGAS MEKSIKOJE

Pradžioje pasidomėjome vietove Meksikoje, kuri žemėlapiuose žymima Ixtapa vardu (tariama Iktapa), iš kur prezidentas kaip tik sugrįžo. Tai gana ramus kurortinis miestelis prie Ramiojo vandenyno, kuris yra įsikūręs apie 110 mylių į šiaurę nuo kitos žinomos kurortinės vietovės – Acapulco. Į jį V. Adamkus pradėjo važinėti jau prieš 16 metų su savo gerais bičiuliais – Algirdu Biručiu (pas kurį buvo apsistojęs ir šios savo viešnagės Čikagoje metu), Stasiu Baru, bei kitais.

Kuomet V. Adamkus tapo prezidentu, ši tradicija išliko, nors kai kurie draugai jau atkritę. Pavyzdžiui, šiemet dėl sveikatos sumetimų nedalyvavo S. Baras. Kalbėdamas apie praėjusias atostogas, prezidentas užsiminė, kad ir būdamas toli nuo Lietuvos, nė vienai dienai negalėjo atitrūkti nuo jos problemų. Kasdieną iki pietų jis skaitydavęs iš Prezidento spaudos tarnybos gautas žinių santraukas, komentarus, kai kurių straipsnių kopijas. Rytais su patarėjais aptardavo telefono ryšio pagalba tos dienos klausimus. Palaikydavo nuolatinį ryšį su Lietuvos ambasada Vašingtone, kitais darbuotojais ir pan.

Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma apsilankė Lemonte, kur stebėjo krepšinio rungtynes ir bendravo su sporto entuziastais.
E.Šulaičio nuotr.

JAUDINA KREPŠINIS IR IŠEIVIJOS SPORTO REIKALAI

Pokalbio metu daug laiko buvo pašvęsta sportui, nes prezidentas dar ir dabar nėra nuo jo nutolęs. Pradėjęs aktyviai sportuoti Kauno “Aušros” gimnazijoje, tą veiklą jis tęsė ir pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, o taip pat ir atvykęs į JAV. Šalia to, jis buvo entuziastingas sporto darbuotojas, ilgą laiką vadovavęs ŠALFASS. Ir šiandien V. Adamkus negali apsieiti be sporto ir “serga” už Lietuvos krepšininkus bei nori, kad išeivijoje sportas kaip galima ilgiau ir geriau gyvuotų. Todėl jis surado laiko atsilankyti ir į ČLKL rungtynes praėjusį šeštadienį Lemonte, kur pamatė žaidžiant savo gerą pažįstamą – LR ambasadorių V.

Ušacką ir daugelį veidų iš “trečiabangininkų” tarpo.

“Buvau maloniai nustebintas matytomis ČLKL komandų rungtynėmis. Buvo daug įdomių momentų, gražių metimų. Gal norėjosi geresnio komandinio susižaidimo, bet prie dabartinių sąlygų to, turbūt, negalima pasiekti”, – dėstė prezidentas savo mintis. “Iš Lietuvos neseniai atvykusieji ir čia žaidžiantieji krepšininkai yra lyg tas tiltas tarp ankščiau Amerikoje atsiradusių ir naujų ateivių sportininkų, kurie turi užtikrinti lietuvių veiklos užjūryje tęstinumą”, – kalbėjo jis.

“Aš šimtu nuošimčių pritariu Jaunimo sporto salės statybai Lemonte (pažymėtina, kad prezidentas šiam reikalui yra davęs 10 tūkst. dol.) ir tikiu, kad

toks pastatas tikrai bus pastatytas ir ilgai tarnaus ne tik šiai, bet ir ateinančioms kartoms. Todėl mano atėjimas į krepšininkų tarpą šeštadienį nebuvo atsitiktinis: juo buvo norima parodyti, kad sportas išeivijoje yra vienas svarbesniųjų veiksmų lietuviybės išlaikyme” – akcentavo prezidentas. Lietuvos vadovas džiaugėsi sužinojęs, jog Kauno “Žalgiris” jau pateko į Eurolygos geriausiųjų 16-ka ir toliau rungtyniaus prestižinių Europos krepšinio ekipų tarpe. Jis pažymėjo, kad “serga” ne vien tik už “Žalgirį”, bet ir už kitą žinomą ekipą – “Lietuvos rytą”, gerai pasirodžiusią kiek žemesnėje tarptautinėje lygoje.

Lietuvos prezidentas žavėjosi, kad sportas labiau (Nukelta į 11 psl.)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

LXXXVIII

Kuzbaso, Donbaso ir kitų šalies regionų šachtininkų balsas privertė visus - ir SSKP CK, ir SSRS Ministrų Tarybą ir vietines tarybas įsiklausyti ir imtis skubių priemonių, kad būtų patenkinti teisėti darbininkų klasės reikalavimai.

Visų darbininkų pareiga - viską imti į savo rankas ir viską spręsti! [...]

Pamąstyk apie tai, kur mus gali nuvesti visi tie muzikologai ir filosofai, ekonomistai ir istorikai ir panašūs į juos, negalintys, nesugebantys suprasti mus. Ir todėl, kad mes dirbame, o ne mitinguojame, ne piketuojame ir ne posėdžiaujame darbo metu. [...] Kiekvienam savo. [...] Kiekvienas kenkėjas turi savus kovos metodus ir formas. Yra

kenkėjų, išskiriančių dvokiančio skysčio. Tuo "dvokiančiu skysčiu" persunkta Tarybų Lietuvos spauda, radijas ir televizija, kurioje skelbiami straipsniai ir įstatymai, kvietimai ir grasinimai, kad sušaldytų mus ir nustumtų prie bedugnės. [...] Mes privalome griežtai tarti savo darbininkišką žodį: "Ne!", "Užtenka!" Mes privalome eiti pirmyn! Mūsų kelias aiškus! Jį nušviečia Donbaso ir Kuzbaso ugnys. Ir mes turime pasinaudoti savo darbininkiška valdžia - Tarybų valdžia! Bet tose tarybose turi būti tik mūsų žmonės, mūsų lyderiai, tie, kurie nekeklupsčiauja. Tad ir kreipiamės į tave, darbininke! Užmirškime nesutarimus! Susivienykime ir sukurkime ga-

myklose ir fabrikuose savo streikų komitetus, į kuriuos įrinkime sąžiningiausius žmones - darbininkus. Laikas nelaukia! Tokius komitetus būtina suorganizuoti kiekvienoje įmonėje iki rugsėjo 1 d. Ir mūsų balsas bus išgirstas. Ir mūsų reikalavimai bus patenkinti. Tikrai vienybė garantuoja pergalę!"

Jedinstvininkų siekimai aiškūs ir jų komentuoti, atrodo, nereikia.

1989 m. rugsėjo 3 d. jedinstvininkai drauge su kitų rusakalbių bolševikų susivienijimu - **Tarybų valdžios Lietuvoje gynimo komitetu išplatino po visą Vilnių lapelius (daug jų išbarstė iš okupacinės kariuomenės malūnsparnių)**, turinčius tokį rusišką tekstą: "Ta-

rybų Lietuvos piliečiai! Tarybų Sąjungos vienybei ir stabilumui gresia pavojus! Respublikoje plečiama kampanija prieš SSKP, prieš Tarybų Lietuvą, kaip broliškųjų socialistinių respublikų Sąjungos narę. Visi stokime ginti jos." Lapelyje žmonės buvo kviečiami tą pačią dieną susirinkti į mitingą Vilniaus Kalnų parke.

Tačiau mitinguoti tesusirinko su raudonom vėliavom keletas tūkstančių rusiškųjų įmonių darbuotojų. Oratoriai smerkė pastangas atskirti LKP nuo SSKP, įteisinti lietuvių kalbą kaip valstybinę, gąsdino lietuvių "nacionalistais" ir "fašistais", kurie, jei ateitų į valdžią, išmaugtų juos, tikruosius internacionalistus - rusus, lenkus.

Po savaitės, rugsėjo 9 d., jedinstvininkų vadeivos ir Tarybų valdžios Lietuvoje gynimo komitetas drauge su _Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Sniečkaus miestų tarybų atstovais" išplatino Lietuvoje, paskelbė ru-

siškoje, lenkiškoje spaudoje bendrą pareiškimą, kuriame smerkė respublikos Aukščiausiąją tarybą už "**nuolaidžiavimą separatistams, antitarybinėms jėgoms" ir kvietė visus, "kam brangi TSRS, TSKP, vienytis, kad būtų galima apginti ir savo politines, ir socialines teises"**.

Po keleto dienų daugelyje Lietuvos miestų pasirodė jau ir lietuviškas jedinstvininkų lapelis - "Kreipimasis į Lietuvos gyventojus". Jame rašoma:

"Politinė įtampa Lietuvoje sparčiai didėja. Antitarybinės ir antisocialistinės jėgos, nesutikdamos ryžtingo atkirčio, renkia politines provokacijas prieš Komunistų partiją, Tarybų valdžią, socialistinę santvarką. Reakcijos jėgos naudoja tuos, kad mūsų visuomenę pergyvena krizę, apėmusią visas gyvenimo sritis. Tos jėgos siekia susilpninti Komunistų partiją, pakirsti Tarybų valdžią, atgaivinti buržuazinę ideologiją. (Bus daugiau)

Vasario 16-osios šventėje pirmoje eilėje Garbės konsulas Palm Beach Stanley Balzekas, LR Generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius, dr. Ramūnas Kondratas, ALT pirm. Saulius Kuprys, JAV Valstybės departamento Šiaurės Europos direktorė Judith Cefkin, Garbės konsulas Vaclovas Kleiza, Asta Kleizienė, kun. Tony Markus.

J. Kuprio nuotr.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMŲ ČIKAGOJE IR JOS APYLINKĖSE NETRŪKO

Kaip ir ankščiau, taip ir šiomet, Čikaga pasižymėjo Nepriklausomybės šventės minėjimų gausa. Nors jų kokybė, turbūt, kasmet blogėja.

Čia bandysime apžvelgti bent keletą iš jų, kuriuose susiję dalyvauti.

Vasario 13 dieną tokie minėjimai buvo surengti Cicero, Čikagoje ir Lemonte, tačiau publikos skaičiumi jie, deja, niekuo nepasižymėjo. Taip pat ir programos buvo gana kuklios, gal tik išskyrus Čikagoje rengtojo.

Cicero lietuviai (Lietuvių Bendruomenė Cicero apylinkės valdyba ir ALT'o Cicero skyrius) tokį minėjimą surengė anksčiausiai – dar prieš pietus, tuoj po 9 val. šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje (pamaldas atlaikė ir šventėms pritaikytą pamokslą skaitė kun. Kęstutis Trimakas). Nežiūrint, kad lietuvių žinia-sklaida mūsų tautiečius ragino aktyviai jame dalyvauti, į šv. Antano parapijos buvusios mokyklos salę susirinko tik apie 80 žmonių.

PASKAITININKĖ – LR KONSULĖ DANGIRUTĖ WEST

Cicero minėjime pagrindinė kalbėtoja buvo LR gen. konsulato Čikagoje ekonomikos ir prekybos reikalų konsulė Dangirutė West, kuri čia dalyvavo kartu su savo vyru Michael. Cicero pirmą kartą viešėjusi ši ekonomikos ir prekybos žinovė savo kondensuotoje, neilgoje kalboje pažvelgė į Lietuvos ekonominius rezultatus.

Kalbėtoja savo pranešimo pradžioje pažymėjusi, kad per paskutiniuosius šešerius metus Lietuvos ekonomika sparčiai augo (vien tik praėjusiais metais bendras vidaus produktas išaugo 6,8 proc.) pabrėžė, jog tas faktas po nestabilumo laikotarpio (1992-1996) yra itin džiuginantis.

“Teigiamą įtaką Lietuvos ekonomikai padarė narystė NATO ir netrukus Europos Sąjungoje praėjusiais metais. Tai suteikė mums stabilumą, saugumą ir galimybę laisvai ir be jokių barjerų prekiauti su

Europos Sąjungos šalimis ir Pasaulio prekybos organizacijos narėmis.

Ekonomika augo dėl padidėjusių eksporto apimčių. Per praėjusius metus eksporto apimtys išaugo 21 procentą, ankstesniais metais eksporto augimas irgi buvo panašus. Nuo 1998 metų Europos Sąjunga tapo mūsų pagrindine prekybos partnere. Su ja Lietuvos prekyba sudaro daugiau nei 60 procentų. JAV taip pat mes galime nusipirkti lietuviškų maisto produktų, baldų, tekstilės gaminių, naftos ir mineralinių medžiagų, bet prekybos apimtys su JAV nėra labai didelės – sudaro apie 6 procentus. Tai yra dėl keleto priežasčių, pavyzdžiui, žemo dolerio kurso, didelio atstumo ir kitų priežasčių.

Kitas faktorius turėjęs įtakos ekonomikos augimui buvo vidaus vartojimo padidėjimas. Augančios gyventojų pajamos, stiprėjanti nekilnojamojo turto rinka ir atsiradusi galimybė gauti paskolas – visi šie elementai padidino vidaus varto-

tojo paklausą”, – akcentavo pranešėja. Tačiau vis tiek konsulė ryžosi iškelti ir nerimą keliančias tendencijas – “iššūkius kylančiai Lietuvos ekonomikai”. Ji pabrėžė, jog norint konkuruoti pasaulio ekonomikoje, reikia modernizuoti savo ekonominę infrastruktūrą. O tam Lietuvos vyriausybė siekia pritraukti tiesioginių užsienio investicijų.

“Lietuvoje, kaip ir daugelyje kitų industrializuotų šalių atsiranda ir demokratinio nesubalansuotumo grėsmė. Taip yra pirmiausiai dėl nedidelio gimstamumo, o taip pat ir dėl emigracijos. Pavyzdžiui, 2004 metais vienas iš 1400 Lietuvos gyventojų išvyko iš šalies. Ir tai dažnai darbingo amžiaus, išsilavinę, jauni aktyvūs žmonės.

IEŠKOMA BŪDŲ ĮVERTINTI PROBLEMAS

Šiuos iššūkius reikia įvertinti ir rasti būdų jiems įveikti. Narystė Europos Sąjungoje turėtų mums padėti lengviau išspėsti savo ekonomines problemas”, - aiškino paskaitininkė ir dar pridėjo: “Tapusi Europos Sąjungos nare Lietuva pradėjo gauti jos finansinę paramą ekonomikos infrastruktūrai atnaujinti bei paremti žemės ūkio produktų gamintojus. Šios išmokos turėtų pagreitinėti mūsų ekonominę plėtrą ir priartinti Lietuvos pragyvenimo lygį prie kitų ES šalių”.

Konsulė išvardino ir Lietuvos privalumus, kurie, jos nuomone, yra gerai išsilavinusi ir nebrangi darbo jėga, palankios sąlygos verslui, gera strateginė geografinė padėtis, o taip pat žmonės, norintys gyventi geriau ir nusiteikę dirbti.

Kaip teigiamą posūkį ateities ekonominiam augimui kalbėtoja nurodė Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybių sukurtą “dvimiesčio” koncepciją, du per Lietuvą einančius transporto koridorius, neužšalantį Klaipėdos uostą.

O savo pranešimą konsulė baigė viltinga gaida, sakydama: “Pagaliau Lietuvoje yra iš tiesų geros gyvenimo sąlygos. Šalis turi galias kultūros, meno tradicijas. Čia daug teatrų, koncertų ir parodų salių. Veikia seniausias Rytų Europos universitetas.

2009 m. sukaks 1000 metų, kai Lietuva buvo pirmą kartą paminėta rašytiniuose šaltiniuose. Ta proga 2009-aisiais Lietuva bus paskelbta Europos kultūros sostine. Šis, nors ir laikinas statusas, suteiks progą mums pademonstruoti savo privalumus ir pasiekimus.

Ateinantys 5-10 metų yra ypatingai svarbūs Lietuvai. Per šį laikotarpį susiformuos Lietuvos pozicija ir statusas tiek Europos Sąjungoje, tiek ir platesnėje globalioje aplinkoje. Todėl svarbu siekti labiau išvystyti aukštesnę pridėtinę vertę sukuriančias pramonės šakas – informacines technologijas, biotechnologijas, farmacijas, dizaino sritis, vystyti mokslinę tiriamąją bazę. Todėl bendradarbiavimas su JAV korporacijomis, turinčios didelių pasiekimų šiose srityse, mums yra itin reikšmingas.”

Nors panašiuose minėjimuose klausimai paskaitininkams nebuvo praktikuojami, ši kartą tokia tradicija buvo sulaužyta ir konsulė atsakė į eilę klausimų.

Visą programą pravedė Aldona Zailskaitė, kuri pakvietė pakalbėti ir ALT'o pirmininką Saulių Kuprį bei iš Vašingtono atvykusį Jungtinio Amerikos Pabaltijiečių komiteto pirmininką dr. Ramūną Kondratą. Jiedu abu kalbėjo trumpai, bet drūtai ir netrukus išvyko, nes turėjo rengtis ALT'o ruošiamam pagrindiniam minėjimui Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Be to, trumpai prabilo Mindaugas Baukus, Stasys Dubauskas ir kt.

(Nukelta į 7 psl.)

Antanas Dundzila

IŠ KUR IR KODĖL

(Laimėjo antrąją *Dirvos* novelės premiją)

IV.

Dar ir dabar matau maloniai atrodžiusį gyvenamąjį namelį, su keliais langais ir į dvi dalis jį dalinančiu prieangiu. Viduje, nors nebuvo vandens kranų ir vonios, bet jau tėsėi Levutės pažįstama ranka, panašiai kaip tais laikais, kai ji pas mus tarnavo. Kieme stovėjo kiek didesnis už gyvenamąjį namą kluonas, kitoj pusėj buvo tvartelis su vištide. Šulinys, pririštas smarkus šuo, prie kurio nėjau, keli medžiai ir aptvertas daržas sudarė visą

matomą Glenių ūkį. Kad jie mažžemiai, jau žinojau iš anksčiau.

Levutė atrodė nepasikeitusi. Juodi, viršugalvyje perskirti plaukai, akys, tokia pati eiseną, kalba. Skyrėsi gal tik jos šypsena, kuri, turbūt, dabar bylojo namų šeimininkę, bet ne tarnaite. Na, ir jos rūbai dabar buvo panašesni į kaimiškų. Jų mažutė Julytė buvo šviesiais, panašiais į tėvo, plaukučiais.

Buvo ramu, bet jautėsi ne

įtampa, tai bent nežinia. Ir aš jutau tą nuotaiką, kuri dabar man atrodo kaip lauke prabuvus smarkų, netikėtą lietų: pernešę bolševikų okupaciją, trėmimų siaubą, pavykusio sukilimo džiaugsmą, vokiečių žygiavimą, dabar tartum džiovinome savo jausmus ir laukėme, kaip čia bus toliau. Pirmą vakarą atėjo keli vyrai. Jau temstant, Jonas su jais išėjo prie kluono, ten kalbėjo, rūkė. Mergaitę užmigdžiusi, Levutė tamsoje atsistojo prie lango ir į juos žiūrėjo. Kai Jonas sugrįžo, Levutė jo neklausinėjo, nieko nesakė. Atsigėręs man įpildo pieno, nuėjau miegoti ir aš.

Sekanti diena slinko nuobodokai. Jonas darbavosi kur

tai toliau laukuose, Levutė buvo užsiėmusi, o aš slampinėjau iš kampo į kampą. Man diena pragiedrėjo į pavakarę, kai mudu su Jonu nuėjome prie Nemuno:

- Čia Velnio tiltas, Vytai. Žmonės sako, kad tuos akmenis upėn tai velnias sumetė. Velnias nešęs akmenų krūvą Pažaislio bažnyčiai sudaužyti, bet pragydo gaidys ir viskas sukrito į Nemuną... - jis nusijuokė. Akis įsmeigęs į upės akmenis, putojantį vandenį, šyptelėjau ir aš. – Tai, matai, čia visai, kaip mums su bolševikais! Gerai, kad sekmadienio rytą vokiečiai rusui gaidžiu užgiedojo! Gerai, kad velniams daug kas nepavyksta.

Apie Velnio tiltą buvau girdėjęs ir anksčiau, tačiau nesitikėjau čia jį pamatyti. Nemuno srovė prie didesnių akmenų bangavo, sukosi verpetais. Velnio tilto įspūdis po to dar ilgus metus man viršijo mokykloje prasėdėtas Tėvynės pažinimo pamokas.

- Sielius plukdant, čia pavojinga vieta, - Jonas grįžo prie praktiškų dalykų. – O ryt nueisim į piliakalnį prie miestelio. Ar žinai ką apie piliakalnius?

- Pilies kalnas, - atsakiau.

- Kalnas tai kalnas, bet pačių žmonių susipiltas. Jų aplink mus keli. Nuo senovės čia žmonės gyveno, kai prireikdavo, tai ir gindavosi.

(Bus daugiau)

WASHINGTON, D.C.

AMBASADOJE PAMINĖTA LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA, PAGERBTI JAV SENATORIAI

Vašingtonas, vasario 16 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone vasario 16 d. paminėta Vasario 16-oji – Lietuvos Valstybės atkūrimo diena, bei pagerbti Lietuvai nusipelnę JAV senatoriai.

Vasario 16-osios proga vykusio priėmimo metu Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino Komandoro didžiuoju kryžiumi apdovanotas JAV senatorius iš Delaware valstijos Josphehn R. Biden, Jr. ir senatorius iš Arizona valstijos John McCain.

Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas priėmimo metu kalbėjo: nusikaltėliškas Molotovo-Ribbentropo paktas ir užsitęsusi sovietinė okupacija atėmė iš laisvę mylinčios lietuvių tautos galimybę būti dalimi demokratinės ir vientisos Europos po antrojo Pasaulinio karo beveik 50 metų. Mes dėkingi amerikiečiams, kurių Vyriausybės niekuomet nepripažino nelegalios Lietuvos inkorporacijos, o Lietuvos trispalvė prie JAV Valstybės departamento, suteikė viltį ne tik JAV, bet ir viso pasaulio lietuviams, jog Lietuvos Nepriklausomybė vieną dieną vėl bus atstatyta.“

“Šiais metais mes pirmą kartą švenčiame Vasario 16-ąją būdami pilnateisiais ES ir NATO nariais. Lietuva didžiuojasi savo pasiekimais ir dėkoja visiems savo draugams, kurie padėjo mums sugrįžti į

laisvų ir demokratiinių, bei žmogaus teises gerbiančių valstybių būrį,” kalbėjo V. Ušackas.

“Skaudi lietuvių tautos istorija mus moko, jog laisvė nėra savaime suprantamas dalykas – už ją reikia kovoti. Todėl Lietuvos kariai šiandien stovi petys petin su amerikiečiais Irake ir Afganistane. Todėl Lietuva ir toliau tęs savo įsipareigojimą padėti ukrainiečiams, gruzinams ir kitoms Rytų Europos tautoms nelengvame laisvės, demokratijos ir Eurointegracijos kelyje. Todėl Lietuva pasisako už Transatlantinių santykių stiprinimą, nes tik veikdamos drauge Europa ir Amerika gali nugalėti XXI a. iššūkius ir išplėsti laisvės ir demokratijos erdvę pasaulyje,” sakė Lietuvos ambasadorius.

Kreipdamasis į apdovano tuosius senatorius, V.Ušackas kalbėjo: “Jūs ženkliai prisidėjote prie laisvos ir nepadalytos Europos idealo, jūsų parama buvo labai svarbi Lietuvai ir kitoms Vidurio Europos šalims siekiant narystės NATO. Lietuva didžiuojasi turėdama tokius draugus kaip senatorius Mc Cain ir senatorius Biden.”

Priėmimo ambasadoje metu taip pat dalyvavo senatorius iš Illinois valstijos Richard Durbin bei Vašingtono Arkivyskupas Theodore Cardinal McCarrick.

Lietuvos ambasados inf.

Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone vasario 16 d. paminėta Lietuvos Valstybės atkūrimo diena – Vasario 16-oji. Šventės metu pagerbti Lietuvai nusipelnę JAV senatoriai. Nuotraukoje JAV senatorius iš Delaware valstijos Josphehn R. Biden, Jr., senatorius iš Arizona valstijos John McCain, LR ambasadorius Vygaudas Ušackas ir Loreta Ušackienė.

LR ambasados nuotr.

NEW YORK, NY

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS

Jau trečią kartą man tenka pradėti šį mūsų tradicinį ir garbingą Vasario 16-tos minėjimą, nors šį kartą turiu garbę tą daryti Tautos fondo vardu. Kaip visi žinote, šis minėjimas New Yorke yra jungtinis – ruošiamas trijų organizacijų – Tautos fondo, Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos.

Sveikinu visus atvykusius į Vasario 16-tos minėjimą. Pirmiausia, konsulą Algirdą Dambrauską ir poniją Virginiją Dambrauskiene, konsulę Ireną Skardžiuvienę ir dr. Julijų Skardžių, Tautos fondo pirmininką Emeritus Juozą Giedraitį, Tautos fondo tarybos pirmininką Jurgį Valaitį, kuriam bus įteiktas Lietuvos Respublikos apdovanojimas per Kovo 11-tos iškilmes, Kęstutį Vaškelevičių, spaudos atstovą iš Lietuvos Respublikos ambasados Vašingtone ir State Senator Serphin R. Maltese.

Apgailestaujame, kad amb. Vygaudas Ušackas, kuris turėjo dalyvauti mūsų minėjime, susirgo ir negalėjo atvykti.

Kokia yra mūsų išeivijoje dabar paskirtis? Mums jau nebereikia žygiuoti su plakatais, daryti demonstracijas dėl Lietuvos laisvės. Mūsų paskirtis, pagal mano supratimą, yra lietuvių išlaikymas visose skirtingose šalyse ir bendrovėse bei lietuvių kultūros sklaida. Kaip mes tą galime įvykdyti? Lietuviai nuo amžių amžinųjų yra pragarsėję kaip dideli individualistai, linkę laikytis skirtingu nuomonių, ne tik politinių, bet ir socialinių. Tas yra dažnai žalinga ir kraštui ir tautai. Turi būti koncentracija į vieningumą, nes

dabartinis pasaulis yra technologiškas ir tame lengviau sujungiantis.

Lietuva yra centras, mūsų saulė, o mes esame visi maži satelitai, kurie turi ir jos šviesą skleisti, bet ir savo individualia esme ją atšviesti.

Šūkis jau nebėra “Kad Lietuva būtų laisva”, bet jau “Kad Lietuva išliktų Lietuva”. Greisiant globalizacijai, mažos tautos, būtent ir mūsų, yra socialiniame, kultūriniame ir demografiniame pavojuje.

Mūsų visos trys organizacijos turi savitas gaires ir tikslus: Tautos fondas skatina demokratinis pasikeitimus, švietimo ir kultūros ugdymą Lietuvoje. Jis veda gražią

įdukrinimo programą, kuri turi didelį pasisekimą, nes tai yra programa per kurią kiekvienas išeivijos lietuvis gali globoti pasirinktą mokyklą. Tai yra mielas ryšys su Tėvyne.

Lietuvių Bendruomenė užsiima lietuvių išlaikymu išeivijos krašte, taipogi kultūra.

Amerikos Lietuvių Taryba yra daugiau lobistinė organizacija, bandanti įtakoti Lietuvos politinį svorį Washington.

Šių visų skirtingų organizacijų bendra kryptis lieka ta pati – Lietuva ir lietuviybė.

Taigi, yra būtina palaikyti šias organizacijas, visas lietuvių išeivijos programas –

(Nukelta į 10 psl.)

(Atkelta iš 6 psl.)

NEPRIKLAUSOMYBĖS...

Meninę minėjimo dalį gana vykusiai išpildė vietinės pajėgos: Vilmos Meilutytės vedamas Cicero lietuvių parapijos choras.

PAGRINDINIS MINĖJIMAS MARIJOS MOKYKLOJE

Pagrindiniu minėjimu vadintas buvo surengtas Amerikos lietuvių tarybos Čikagos skyriaus valdybos Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Čia jau atsilankė gerokai didesnis tautiečių būrys, bet toli gražu ne toks, kiek pasirodydavo, sakysim, prieš 30 metų.

Svarbiausiuoju paskaitininku čia buvo Vašingtone gyvenantis JBANC pirm. dr. Ramūnas Kondratas. Vieną iš žymesniųjų amerikiečių svečių reikia laikyti JAV valstybės departamento Skandinavijos ir Baltijos reikalų ir Azijos skyriaus direktorę Judith Cefkin. Ši moteris 1977 metais baigusi Londono ekonomikos ir politi-

kos mokslų universitetą, nuo 1983 metų buvo JAV diplomatinėje tarnyboje vicekonsulės pareigoms Meksikoje. Vėliau pranešėja turėjo visą eilę pareigų įvairiuose pasaulio miestuose.

Kadangi viešnia iš Vašingtono kalbėjo angliškai ir nelabai garsiai, tai nemaža dalis klausytojų pranešimo nelabai galėjo suprasti.

Kalbų nuvarginta publika galėjo atsigauti, kuomet scenoje pasirodė populiariusis “Dainavos” ansamblis su vadovu Dariumi Polikaičiu.

Sekmadienio popietę minėjimą buvo surengę ir Lemonto apylinkės lietuviai Pasaulio Lietuvių Centro didžiojoje salėje. Jis buvo kitokio pobūdžio – su pietumis. Šis minėjimas, kuris buvo skirtas ne tik Vasario 16. bet ir Kovo 11-ai prisiminti, buvo pradėtas tuoj po pamaldų koplyčioje – apie 12 val. Pagrindinė kalbėtoja čia buvo JAV Lietuvių Bendruomenė Krašto vadybos pirm. Vaiva Vėbraitė.

Edvardas Šulaitis

Vytautas Kamantas, naujasis LF Tarybos pirmininkas, kalba LF spaudos konferencijos metu, vasario 2 d. Lemonte. *E.Šulaičio nuotr.*

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentas Valdas Adamkus vasario 16 d. gavo Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento George W. Bush sveikinimą su Vasario 16-osios - Lietuvos valstybės atkūrimo švente. Jis pažymėjo, kad JAV labai aukštai vertina draugystę ir bendradarbiavimą su Lietuva. Jungtinių Valstijų vadovas taip pat dar kartą pabrėžė asmeniškai sveikinas prezidento V. Adamkaus indėlį padedant išspręsti politinę krizę Ukrainoje.

Interneto svetainė Lenkijoje paskelbė lietuvių, priklausiusių KGB karininkų rezervui, sąrašą. Dabar ji nori persispausdinti Lietuvos žiniasklaida, rašo Lenkijos dienraštis *“Gazeta Wyborcza”*. Pasak jo korespondento Jacek Komar, Vilnius jau du mėnesius gyvena skandalu dėl KGB rezervistų. Lenkijos interneto svetainėje ABCnet.com.pl paskelbtame sąrašė yra kelios dešimtys pavardžių, tarp jų - jau žinomų. Šiame sąrašė atsidūrė ir Lietuvos užsienio reikalų ministras bei Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovas. Abu anksčiau prisipažino, kad sovietmečiu buvo įtraukti į KGB rezervą.

Lietuvoje iki šiol niekas neskelbė KGB rezervistų sąrašo, kadangi jis yra konfidencialus. Bet, neoficialiais duomenimis, sąrašas jau cirkuliuoja tarp žurnalistų ir politikų, pažymi *“Gazeta Wyborcza”*. Kai vienas Lietuvos televizijos kanalas parodė sąrašo fragmentą, jis susilaukė griežtos politikų kritikos. Bet po “debiuto” Lenkijoje ir Lietuvos žiniasklaida nusprendė jį paskelbti. “Šio sąrašo slėpimas tik kaitina atmosferą ir kursto skandalą, - mano *“Veido”* apžvalgininkas Audrius Bačiulis. - Gana traukianti po vieną ar dvi pavardes, nusprendėme paskelbti visą sąrašą, kad būtų padarytas galas spekuliacijoms”. Seimo specialiai komisijai, tiriančiai aukštų valstybės pareigūnų įtraukimo į KGB rezervą aplinkybes, vadovaujantis Skirmantas Pabedinskas įspėja, kad nereikėtų skubėti skelbti šio sąrašo. Anot jo, tai tik pakenks visuomenei, kadangi sąrašas yra netikslus, o vietomis netgi akivaizdžiai suklastotas.

Valstybės Dūma siūlo sudaryti specialią Rusijos ir Lietuvos ekspertų grupę istorinei praeičiai įvertinti. Tai vasario 17 d. po susitikimo su Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininku Justinu Karosu žurnalistams pareiškė Rusijos parlamento žemųjų rūmų Tarptautinių reikalų komiteto vadovas Konstantin Kosačio. Pasak jo, specialios ekspertų grupės sudarymas padės išspręsti daug klausimų, susijusių su Antrojo pasaulinio karo išdavų vertinimu. “Mes suprantame būtinybę peržiūrėti kai kuriuos istorinius momentus, susijusius su Antrojo pasaulinio karo išdavomis”, - pabrėžė jis. K. Kosačio. taip pat pranešė, kad 2005 metų rudenį planuojama išleisti Lietuvos ir SSRS santykiams skirtų dokumentų rinkinį. “Mūsų nuomone, į specialią grupę turi būti įtraukta istorikų, atstovaujančių ir Rusijai, ir Lietuvai”, - pridūrė deputatas. Pasak jo, ši ekspertų grupė dirbs “globojama politikų”. Savo ruožtu J. Karosas pabrėžė, jog reikia iš naujo įvertinti kai kuriuos istorinius momentus, pavyzdžiui, Molotovo-Ribbentropo paktą.

Lenkijos žiniasklaida labai daug dėmesio skiria klausimui, ar prezidentas Aleksander Kwasniewski turėtų vykdyti į gegužės 9-osios iškilmes Maskvoje. Vasario 18 d. laikraščiuose taip pat netrūksta publikacijų šia tema. *“Rzeczpospolita”* spausdina Lenkijos Seimo Užsienio reikalų komisijos pirmininko pavaduotojo Marek Jurek straipsnį “Ar važiuoti į Maskvą?” Pasak autoriaus, Antrojo pasaulinio karo pabaigos metinėms skirtos iškilmės pokomunistinei **Rusijai bus puiki proga klastoti istoriją.**

“Hitleris užpuolė Sovietų Sąjungą. Šis patetiškas tvirtinimas slepia ne tokią kilnią tiesą. Stalinas nepaskelbė Vokietijai karo, kaip amerikiečiai ar britai. Priešingai - Stalinas norėjo bendradarbiauti su nacistine Vokietija. Hitleris ir Stalinas kartu pradėjo kovą dėl pasaulio, ir tik istoriją klastojanti propaganda gali kaip atskirus dvišalių santykių atvejus traktuoti SSRS agresiją prieš Lenkiją, Suomiją bei Rumuniją ir Vokietijos agresiją prieš Lenkiją, Norvegiją ir Graikiją. Taip pat nėra didelio skirtumo tarp Čekoslovakijos ir Austrijos užėmimo ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos aneksijos”, - rašo M. Jurek. Pasak jo, Lenkija, lygindama savo užsienio politiką su tarptautinės bendrijos principais, neturėtų ignoruoti pozicijos, kurios laikosi Baltijos šalys, šiandien ryžtingiausiai primenančios, kas iš tikrųjų buvo Stalino karas. “Solidarizuotis su šiomis šalimis mums svarbu ne tik iš moralinių ir istorinių paskatų ir ne tik dėl to, kad esame NATO ir ES nariai. Tai svarbu Vidurio Europos šalių solidarumui, kadangi jas sieja tiek praeities patirtis, tiek jos padariniai, kuriuos kartu turime įveikti. Europa neišgirs mūsų balso, jeigu nekalbėsime kartu”, - pažymi Lenkijos Seimo deputatas. Anot jo, atsisakymas dalyvauti iškilmėse Maskvoje, skirtose Stalino ir jo maršalų garbei, yra tiesiog **tautinio orumo reikalas.**

Užsienio reikalų ministrų pasitarimų metu NATO įstaigoje: Lietuvos min. dr. Antanas Valionis ir JAV Valstybės sekretorė dr. Condoleezza Rice ir ambasadorė Gintė Damušytė. *NATO nuotr.*

“V.ADAMKUS TURI PROBLEMĄ - KELIONĘ Į MASKVĄ”

Washington D.C., vasario 16 d. (*DELFI*). Valdo Adamkaus dilema - vykdyti ar nevykdyti į Maskvą - byloja apie nerimą keliantį Rusijos elgesį buvusių sovietinių teritorijų atžvilgiu, teigia garsus JAV diplomatas ir verslininkas Richard Holbrooke.

"Valdas Adamkus turi problemą. 79-erių metų Lietuvos prezidentas Rusijos prezidento Vladimir Putin kviečiamas - asmeniškai, primygtinai, netgi grasinamai - dalyvauti renginyje, kuriame jis mano tikrai, tikrai neturįs dalyvauti: gegužės 9-ją numatytose iškilmėse Maskvoje, skirtose Sovietų Sąjungos pergalės prieš Adolfą Hitlerį 60-sioms metinėms. Tai aukščiausiojo lygio renginys - prezidentas Bush, Tony Blair, Jacques Chirac, Gerhard Schroder, Silvio Berlusconi, buvusių sovietinių respublikų prezidentai, tūkstantinės minios", - trečiadienį įtakingame JAV dienraštyje *"Washington Post"* rašo R.Holbrooke. Praėjusią savaitę jis viešėjo Lietuvoje, kur susitiko su aukščiausiais vadovais ir dalyvavo tarptautinėje konferencijoje Pietų Kaukazo klausimais.

Anot R. Holbrooke, V. Adamkus nemano, kad 1945-ųjų gegužės 9-jį atnešė išsivadimą Lietuvai ir Baltijos kaimynėms.

"Dauguma lietuvių, kurie didžiuojasi savo esminiu vaidmeniu 1991-aisiais suardant Sovietų Sąjungą, pritaria (V. Adamkui). Tačiau Putin beveik desperatiškai siekia, kad Rusiją gegužės 9-ąją pagerbtų visos buvusios sovietinės respublikos, jis netgi panaudojo savo galingiausią grasinimą, leisdamas suprasti, jog jeigu Adamkus nevyks, tai gali neigiamai paveikti naftos ir dujų tiekimą iš Rusijos", - rašo R.Holbrooke.

"Žinoma, JAV ambasadorius Lietuvoje Steve Mull

pareiškė, kad Jungtinėms Valstijoms nesvarbu, ar Adamkus dalyvaus. Ši problema ne vien socialinė, tai simptomas dėl nerimą keliančio Rusijos elgesio tendencijos buvusios Sovietų Sąjungos erdvės atžvilgiu. Bush administracijai tai sukelia žymiai didesnę dilemą nei Adamkui", - rašo R.Holbrooke.

Anot buvusio diplomato, produktyviems Vakarų santykiams su Rusija "kelia pavojų pastarųjų metų įvykiai, kurių Vakarai nebegali ignoruoti".

"Putin krečia kai kurių buvusių sovietinių respublikų stiprėjanti nepriklausomybė - ypač Gruzijos ir Ukrainos. Bet jo netinkamas kišimasis, kuriam nepavyko užkirsti demokratinius liaudies sukilimus pernai abiejose šalyse, jį tik susilpnino", - rašo R.Holbrooke.

Jis atkreipia dėmesį į tai, kad Vašingtonas ir Europos Sąjunga ignoruoja vieną rimčiausių Rusijos prasižengimų - nuolatinį Rusijos karinių pajėgų buvimą Gruzijos dalyse ir Moldovos Padnestrės srityje, kur ši kariuomenė palaiko padėtį destabilizuojančius separatistinius judėjimus, nors Rusija prieš šešerius metus įsipareigojo šias pajėgas išvesti, o pastaruoju metu neigia šį įsipareigojimą.

Tuo pat metu V.Putin veiksmai šalies viduje vadintini "švelniuojamu autoritarizmu" - sričių gubernatoriai skiriami, o ne renkami, didėja apribojimai žiniasklaidai, o bendrovės "Jukos" byla primena valstybės remiamą vagystę, rašo R. Holbrooke.

"(Bush) Administracija turi iš naujo įvertinti santykius su Rusija. Putin elgesio ignoravimas pavers niekais Bush inauguracinės kalbos retoriką apie laisvę ir demokratiją. Tačiau nebus lengva pertvarkyti dviejų galingų ir savimi pasi-

tikinčių vadų santykius, kurie buvo perėję į asmeninį lygį", - rašo buvęs diplomatas.

"Ar Vašingtono romantinis periodas su Maskva ištis baigėsi? Pirmasis išbandymas įvyks kitą savaitę, kai Bush ir Putin susitiks Bratislavoje. Tuomet, žinoma, gegužės 9-osios iškilmės, kurias Putin norėtų išplėsti į NATO ir Rusijos viršūnių susitikimą - dabartinėmis aplinkybėmis neišvaizduojamas įvykis", - rašo R.Holbrooke.

Keturis dešimtmečius JAV Valstybės departamente dirbęs ir net kelerias aukštas pareigas diplomatinėje sistemoje užėmęs R.Holbrooke buvo minimas kaip potencialus kandidatas tapti naujuoju JAV valstybės sekretoriumi, jeigu praėjusių metų pabaigoje vykusius JAV prezidento rinkimus būtų laimėjęs Demokratų partijos kandidatas senatorius Johnas Kerry.

1994-1996 metais, dirbant JAV valstybės sekretoriaus padėjėju, R.Holbrooke teko misija sutaisyti kovojančias šalis Bosnijoje. Po intensyvių ir agresyvių derybų, kurios vyko Dayton karinių oro pajėgų bazėje Ohio valstijoje, R.Holbrooke pavyko įtikinti tuometinius musulmonų, kroatų ir serbų vadus pritarti taikos susitarimui, nutraukusiam beveik ketverius metus trukusį nuožmų pilietinį ir etninį konfliktą.

R.Holbrooke laikomas JAV užsienio politikos Jungtinėse Tautose, Balkanuose, Afrikoje, Azijoje, Artimuosiuose Rytuose vienu architektų.

Be ilgos diplomatinės karjeros, R.Holbrooke daug sėkmės patyrė privačiame versle. Tarp jo praeities darboviečių - aukštos pareigos investicijų bendrovėse "Credit Suisse First Boston" ir "Lehman Brothers", o šiuo metu jis yra investicinės bendrovės "Perseus" vicepirmininkas.

KNYGA MANO GYVENIME

Pirmoji knyga – nuostabiau-sia knyga! Aš, deja, jos neskai-čiau, man ją skaitė mama, tėtė, senelė. Daugiausia tai buvo pa-sakos. Jas mėgstu ir dabar. La-biausiai man patiko Brolių Gri-mų pasakos. Jos labai įvairios, įdomios, linksmos o kartais ir liūdnos.

Dabar aš jau paaugau, turiu ilgut ilgutėlį sąrašą perskaitytų knygų, bet nesu knygų žiurkė. Skaitymas jau tapo mano pomė-giu. Negaliu savęs įsivaizduoti be knygų. Jas skaitau norėda-mas dingti iš šito ir pasinerti į stebuklingą pasaulį su troliais, raganomis, nykštukais, elfais. Mėgstu lankytis bibliotekoje. Ten gali susirasti įvairiausių žanrų knygų. Kairėje – romanai, dešinėje – nuotyčiai, vieni iš mano mėgstamiausių, viršuje, antrajame aukšte, - mokslinė fantastika ir begalės kitų.

Manau, knygų niekas nie-kada nepakeis. Net kompiu-teriai. Aš mėgstu pažaisti, panaršyti po internetą, bet vis tiek meliau skaitau koki įdo-mu, garsų kūrinį.

Mane labiausiai sužavėjo J.R.R. Tolkieno trilogija “Žiedų valdovas”. Tai istorija apie viso-kias mistines būtybes: elfus, tro-

lius, orkus, hobitus; nepamiršti ir žmonės. Kaip paprastai būna, gerieji kaunasi už laisvę ir taiką ir visada laimi. Taip ir čia. Vos užvertęs pirmosios knygos paskutinį puslapį jauti, kad kaž-ko trūksta. Tada imi ieškoti tęsinio nuostabiausių kūriniių.

Žiūrėjau šios knygos ekra-nizaciją. Filmas pastatytas puikiai, bet jis neperteikė knygos jausmų. Tai tebuvo gražus, efek-tingas filmas su daugeliu įžymių aktorių. Knyga – kas kita.

Mėgstu ir kitų žanrų kūri-nius. Vieni puikiausių – Vil-jamo Šekspyro “Romeo ir Džiuljetą”, “Hamletas”, “Ka-ralius Lyras”. Tai tragedijos. Jos atveria dramos grožį. Aš niekadęs nemėgau dramos, o perskaitęs šiuos kūrinius, pa-mačiau, jog tai nuostabu. Drįstu teigti, jog V. Šekspyras – vienas didžiausių pasaulio menininkų – dramaturgų.

Lietuviai taip pat turi kuo pasididžiuoti. Yra tokių puikių kūriniių, kaip J. Biliūno “Kliu-džiau” ar Šatrijos Raganos “Ir-kos tragedija”. Juos reikia skaityti ir skaityti. Jie atsklei-džia giliausius vaiko jausmus.

Aš ilgai mąščiau ir supra-tau, kad knyga – labai svarbus

Pagrindinę Lietuvos nepriklausomybės Vasario 16-osios dienos šventę organizavo Amerikos lietuvių tarybos Čikagos skyriaus valdyba Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Meninę programą atliko “Dainavos” ansamblis diriguojamas Dariaus Polikaičio.

J. Kuprio nuotr.

dalykas. Neužtenka perskaityti ir nukišti kur į kampa. Ne! Knyga – savotiška mokytoja, vedlė į gyvenimą, mūsų visų šviesa. Aš nesuprantu gyveni-mo be knygos.

NAMAI IR TĖVYNĖ MAN TIK VIENĄSYK...

Kiekvienas iš mūsų gyvena tik kartą, todėl reikia gyventi prasmingai, ką nors nuveikti.

Visų pirma – namai. Jie yra visko pradžia, nes juose mes gyvename, augame, moko-mės... Čia gyvena tėvai. Rei-kia jiems padėti rūpintis na-mais. Užaugę dažnai išvažiuo-jame į kitus miestus, kitas šalis ar net keliaujame toli už jūrų, kol randame savo laimę. Ją radę, dažnai liekame toli nuo

savo gimtinės, kuri yra mūsų pradžia. Ten, toli mes nebū-sime laimingi, nes mus visą laiką trauks pažįstami miškai, plačios pievos, gilūs ežerai ir upės, o svarbiausia – tėviškės namai.

Tėvynė. Tai plati, bet pa-žįstama erdvė. Kiekvieno žmo-gaus Tėvynė vis kitur. Tai gali būti platūs ledynai ar karštos dykumos, drėgnos pelkės ar tankūs miškai. Visa tai kiek-vienam yra sava, artima ir mėg-stama. Nėra tokio žmogaus, kuris nemylėtų savo gimtosios žemės. Nors dabar žmonės keičiasi, ir visko būna...

Manau, jog kiekvienas turi puoselėti savo gimtinę. Reikia gerbti savo kalbą, tradicijas, ku-rios rodo tautos savitumą. Nerei-

kia būti panašiams į tuos, kurie mano esą geriausi, anaip tol – tu-rėtume kitiems parodyti, kad ge-riausi yra tie, kurie gyvena savo tėvynėje, ja rūpinasi ir saugo, myli ir gina, jei to reikia.

Negerbiantieji protėvių žemės nuvertėja, praranda dvasingumą, kol galiausiai pasimeta kitų šalių nežinomy-bėje. Jei žmonės būtų garbin-gi, tai tėvynė būtų graži, nes šalies turtingumas priklauso ne tik nuo pinigų, brangakmenių ar aukso, bet nuo žmonių geru-mo, meilės savo kraštui. Rei-kia ne žlugdyti, o mylėti, puo-selėti, gerbti, saugoti savą gimtąją žemę. Nes Namai ir Tėvynė mums tik vienąsyk...

Mindaugas Maskalionok,
8 kl.

Doloresa Kazragytė

LII

MAŽOSIOS TRAGIKOMEDIJOS

- Žinai, - tarė pabalusiom lū-pom mano gyvenimo draugas, kai pamatė savo baltuose (ge-riausiuose!) marškiniuose žalias dėmes, - jau skirsiuos! Nebega-liu! Išprotėsiu!

- Skirkis, - burbtelėjau nulei-dusi galvą, suprasdama situaci-jos tragiškumą. Kitų marškinių nėra, po valandos – kažkoks su-sitikimas, nuo kurio priklauso – och! – mūsų finansinė ateitis.

- Kiek kartų sakiau! Kiek kartų: nemaišyk skalbdama ki-tos spalvos drabužių!

- Tai kad ta mano palaidinė nedažo... Gal milteliai kokie...

- Tylėk! Jokių palaidinių! Marškiniai turi būti skalbiami atskirai! Atskirai!!! – rėkia net akys stingsta.

“Dabar “tragedijos” karštis kils keliais laipsniais aukšty-n ir, ačiū Dievui, pradės slūgti”, - galvoju kutinama kažin kokio piktjuokio.

- Ir neliesk! Neliesk mano marškinių! Kaip dabar eisiu?

- Gal juostuoti tiks prie pil-ko kostiumo? – sakau nuže-mintai.

- Velniop! Einu su džinsais! Velniop!

“Na, ačiū Dievui, jau slūgsta. Dabar patylėsime ir...”

- Viktorija, jei tu dar kartą ką

nors nudažysi, pradeginsi, pri-svilinsi, supūdysi - nebeišter-siu! Skirsiuos tikrai.

- Tai jau ką?! Visą gyvenimą sivilinau, deginau, pametinėjau, dažiau... O dabar – imsiu ir pasikeisiu?! Norėčiau. Bet ne-išeis. Tai skirkis iš karto. Šian-dien, - jau drebinu palūpi, jau savęs gaila: ne už to išteklėjau, apskritai kam tekėjau ir kam tie vyrai reikalingi... Tu jiems širdį rodai, o jie...

- Nepradėk žliumbti. Su-prask mane... Ką parnešti?

- Nieko... gal aliejaus...

- Ledų?

- Nereikia. Neleisk pinigų, - duodu suprasti kaip sunkiai gy-venu.

- Gerai, - sako lyg nieko ne-buvę, - palinkėk sėkmės (buči-nukas į kaktą. Apsivelka pilką kostiumą, pirk tą prieš 15 metų, ir juostuotus marškinius, trink-telėjęs durimis išleikia). Sėdžiu ir mąstau: kodėl man taip nesise-ka gyventi?

Skambutis. Ateina tetulė Angelė, nešina sodo pomido-rais. (Jokia ji man tetulė. Kaimy-nė.)

- Ko be nuotaikos? – klausia tetulė. Išsipasakojau.

- O! Čia tai baika! Kaip man buvo – tragedija! Rytoj – mano vestuvės. Suknelė jau kabo. O veliumas kažkaip susitėpė mė-lynių uogiene. Palaikiau piene ir ištiesiau ant saulutės dobi-lienų, kad ištrauktų. Einu pa-vakary pasiimti – nēr. Visus išklausinėjau, visus apšaukiau – nēr. Ateina kaimynė Jadzė bal-

tu skuteliu nešina: “Angele, žiūrėk, ant karvės rago radau pakibusią skiautę... Man įtari-mas ar... “O, Marija Švenčiau-sia Tai karvė Žibė (šiai ji Ži-butė) prakeiktoji sudorojo O Jėzau Šaukiau žliumbdama. Taip ir apsiženijau be veliumo, tik su rūtų vainikėliu, - juokiasi Angelė net paliaukys kreta. Ir man jau linksmiau.

Vakare nuvažiavau pas drau-gę. Ką tik grįžo iš savo sodybos grybais apsikrovusi. Netekėju-si. Gyvena su mama. “Knygų žiurkė”. Pavydžiu, kad netekė-jusi ir kad “knygų žiurkė”.

- Jolantėle, - sako mamytė, kai susėdom prie arbatos, - ar skanus buvo kepenėlių troški-nys? Ar visą suvalgei?

- Koks troškiny?

- Taigi idėjau tau troškinio. Stiklainį su troškiniu, kad pasi-šildytum.

- Nemačiau, mamyt, jokio troškinio.

- Kaip? – susijaudino mamy-tė, - padėjau prie tavo rankinės, sakiau, įsidėk...

- Mam, nebuvo troškinio. Nebuvo!

- Turėjo būti! Namuose nėra. Įsidėjai. Buvo!

- Nebuvo! Nesivežiau jokio troškinio!

Mamytė, aš ir Jolantėlė puolame ieškoti troškinio. Ma-mytė naršo po šaldytuvą, Jolan-tėlė lekia į balkoną, į vonią, į miegamąjį... Aš – gudresnė: tie-siai į jos darbo kambarį. Metu žvilgsnius į knygų lentynas, į suverstas krūvas ant grindų.

Troškiny už dviejų storiausių žodynų, prie telefono.

- Radau!!! – šaukiu.

- Kur? – supuola abi.

- Tur, tur! – rodau iškilmin-gai, ir visos kvatojam.

Troškiny su stiklainiu nu-darda vamzdžiu į šiukšlyną.

- Kažin, - sakau vėl gurkš-nojant arbatą, - kodėl tokie da-lykai su mumis nutinka, su mo-terimis? Dažniausiai. Maniškis nėra raktų pametęs, nieko neuž-miršta. O aš? Du pasai, kiek raktų pamečiau! Rankinuką tro-leibuse palikau. Kiek puodų prisvilinau, drabužių pradginau lygintuvu, kiek kartų kaimynus užpyliau... Siaubas! Kas čia mums yra Jolanta? – klausiu rimtai susirūpinusi.

- Matyt, tas velnias Pinčiu-kas susuka jums galvas, mer-gaitės, - bando nevykusiai pa-juokauti mamytė.

- Bet už ką jis mūsų taip ne-myli? Kartą atvažiuojam į kai-mą. O rakto po laiptais nēr. Nak-tis. Ką daryt? Vėl baramės, klykiam vienas ant kito. Staiga vyras apverčia šiukšlių kibirą lauke – iškrenta raktas! Tai argi aš galėjau dėti raktą į šiukšlių kibirą? Maniškis žada skirtis... Kada nors taip ir padarys. Kaip tą Pinčiuką pamaloninti? Gal koki skanėstą palikti nakčiai? Kad jis taip maniškį apsėstų.

Už savaitės važiuojame į kaimą. Vėl sutemus atvažia-vome. Du nešulius visokio šlamšto vyras nutėmpė į namą. (Niekada negalim nei atvažiuo-ti, nei išvažiuoti kaip žmonės –

visada apsikrovę. Ir visada ką nors svarbaus užmiršę.)

- O kur maisto krepšys? – sakau.

- Koks?

- Krepšys su maistu! Juk prie durų prieškambarį stovėjo trys nešuliai. Trečias - krepšys!

- Nebuvo krepšio!

- Buvo! Ten visas maistas: mėsa, dešra, lašiniai, sūris, kiaušiniai... Viskas. Duona... Dabar būsim nevalgę.

- Negalėjau pamiršti, - sako jau truputį abejodamas.

- Pamiršai. Prie mašinos, matyt, prie bagažinės.

- Ne! Prie mašinos nebuvo...

- kažko nutilo. Puzė. – A... Virtuvėj palikau! Velnias! Per tuos laikraščius. Grįžau pasiim-ti laikraščių, o krepšį palikau.

- Nieko. Nesigraužk, - sakau kažkodėl beveik linksmai, - bul-vių turim, kruopų, pieno gausim. Aš su tavim nesiskirsiu, nors ir galvą paliktum.

- Baik, - sako mano draugas jau lyg iš šypsodamas (tamsoje nematau).

- Pažiūrėk, kokios žvaigž-dės! Paukščių Takas! Ką reiškia tas krepšys prieš Amžinybę! – mane pagauna įkvėpimas.

“Ačiū tau, Pinčiuk”, - kikenu tyliai ir, rodos, matau, kaip Pinčiukas merkia fosforinę akį: “Darbuokis taip ir toliau, tik nepersistenk, gerai?”

Brangieji, būkite atidūs, bet ne per daug. Juk mažosios tragikomedijos taip nuostabiai atgaivina mūsų pilką gyve-nimą.

Lietuvių fondo Įstatų komisijos pirmininkas ir LF Tarybos sekretorius adv. Vytenis Kirvelaitis per LF Spaudos konferenciją Lemonte vasario 5 d. Šalia jo spaudos darbuotoja Aldona Šmulštienė.

E.Šulaičio nuotr.

(Atkelta iš 7 psl.)
VASARIO 16-OSIOS...

lituanistines mokyklas, sporto grupes, radijo programas, kad jaunimas neužmirštų savo kalbos ir istorijos, savo papročių ir ryšių su Lietuva.

Lietuva neturi būti užmiršta dabar, kai jos padėtis pasikeitė. Kaip prancūzas rašytojas La Rochefoucauld rašė septyniolikto amžiuje: “Reikia daugiau stiprybės atlaikyti gėrį negu blogį”.

Taigi, baigdamą savo įžanginį žodį noriu visus paskatinti paaukoti šiom trim organizacijom, ir visaip palaikyti lietuvių.

Tauta žmonės riša ir tas ryšys turi būti stiprus ir nenutrūkstamas.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

**ST. PETERSBURG, FL
PASVEIKINTAS MISIJOS
VADOVAS**

Gruodžio 31 d. susirinkę į Tėvų Pranciškonų namus, St. Petersburgė veikiančių lietuvių organizacijų atstovai pasveikino Šv. Kazimiero Misijos vadovą kan. Bernardą Talaišį jo 75-jo gimtadienio proga. Pobūvį organizavo Misijos komitetas, kuriam vadovauja Vilius Juška. Sveikintojai, pradędant kun. dr. Matu Čyvu, linkėjo jubiliatui sveikatos, džiaugęsi, kad jis dar mažiausiai porą metų galės mums teikti religinius patarnavimus, dėkojo už jo pasišventimą tuos patarnavimus atliekant, ypačiai atkreipiant dėmesį, kad jis kiekvieną šeštadienio vakarą suburia ir naujuosius ateivius su savo atžalomis pamaldoms Pranciškonų koplečioje.

**GRAŽIAI SUTIKOME
NAUJUOSIUS METUS**

Naujųjų Metų sutikimas, St. Petersburgo ir apylinkės lietuvių tarpe yra gana populiarius, kiekvienais metais

sutraukiantis nemažai dalyvių. Šį sutikimą ruošė ir maistą gamino klubo valdyba su patyrusiais padėjėjais, todėl jame dalyvavę svečiai jautėsi linksmi ir patenkinti salės papuošimu, Fred'o muzika ir vakariene. Orkestro pertraukos metu skambėjo lietuviškos dainos, o 15 min. prieš dvyliką buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Sutikus Naujuosius Metus, buvo patiektas specialus šiltas užkandis, vartojamas sutinkant Naujuosius Metus pietinėse Amerikos valstijose, taigi ir Floridoje. Klubo valdyba dėkoja salės puošėjams Daliai ir Antanui Adomaičiams ir visiems, pagelbėjusiems paruošti šį nuotaikingą Naujųjų Metų sutikimą.

**PRADĖTAS STUDENTŲ
ŠALPOS DARBAS**

Mūsų klubo Kultūros būrelis sausio – vasario mėnesiais daro rinkliavą pagelbėti neturtingiems Vytauto didžiojo Universiteto studentams. Surinktus šalpos pinigus tvarko ir jų paskirstyme studentams dalyvauja Stasė Vaškelienė, kuri su savo vyru prof. Bronium Vaškeliu praleidžia žiemos atostogas St. Pete Beach. Sausio 16 d. popietėje klubo salėje pirmininkė Angelė Karnienė pakvietė ją prie mikrofono papasakoti kaip padalinami tie šalpos pinigai studentams. Tą atlikusi, S. Vaškelienė užtikrino, kad jaunimas yra labai dėkingas už paramą, įgalinančią juos tęsti mokslą. Paskaitė keletą jausmingų ištraukų iš jai rašytų padėkos laiškų. Prie paramos studentams jungiasi ir keletas buvusių mūsų klubo narių, kurie dabar gyvena kitur arba Lietuvoje. Padėkojo studentų vardu visiems praeitų metų aukotojams.

Aukos studentams jau buvo pradėtos rinkti sausio mėn. 9 d. popietėje. Rinkimas tęsis per sausio ir vasario mėnesius.

Kviečiame visus didesne ar mažesne auka padėti mokslo siekiantiems jaunuoliams.

Klubo popietėje lankėsi ir trejetas dvasiškių iš Lietuvos. Tai buvo mons. dr. Petras Puzaras, Šv. Antano religijos studijų instituto prie Vytauto Didžiojo universiteto direktorius, Šventosios Šv. M. Marijos bažnyčios klebonas Vidmantas Gricius ir Klaipėdos universiteto dėstytojas dr. Alfonsas Savickis. Pirmininkės pakviestas mons. P. Puzaras savo įdomioje kalboje nupasakojo apie gyvenimą ir svajones apie Ameriką sovietų okupacijos metais, apie liaudies gerbiamus partizanus, kurie beveik visi žuvo. Tais laikais buvo didelė paguoda klausytis užsienio radijo – Amerikos Balso arba lietuviškos transliacijos iš Vatikano.

Mons. P. Puzaras yra parašęs labai įdomią ir lengvai skaitomą knygą apie vysk. Motiejų Valančių ir jo veiklą Žemaičių vyskupijoje.

Popietę užbaigė Merčys Šilkaitis su Lietuvos Įvykių Apžvalga.

SVEČIAS IŠ VAŠINGTONO

Sausio 23-čios d. popietėje klube lankėsi iš Vašingtono atvykęs atostogoms LR ambasadorius specialiems reikalams Darius Degutis. Pirmininkės pakviestas, jis pareiškė nekalbėsias ilgai, nes žino, kad kovo 11-tos minėjimui čia atvyks pats LR ambasadorius ir papasakos, kas dedasi politikoje. Jis tik pasidžiaugė, kad 2004 metai buvo Lietuvai istoriniai metai. Jie buvo labai sėkmingi, nes Lietuva sugrįžo į vakarietišką pasaulį. Mūsų kariai atlieka tarptautines pareigas Afganistane ir Irake. Sekantį pavasarį Lietuvoje bus keletas svarbių tarptautinių konferencijų. Reikia stengtis pagelbėti naujai atvykstantiems lietuviams neužmiršti savo šaknų.

**LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
PASKELBIMO**

VASARIO 16-OSIOS PROGA

**AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS IR
VISUOMENĖS PRIIMTA**

REZOLIUCIJA

Mes, Amerikos lietuviai, 2005 m. vasario 13 dieną susirinkę Čikagoje, Illinois, iškilmingai švęsti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos Respublikos paskelbimo 87 metų sukakties, sutartinai skelbiame šią rezoliuciją:

Džiaugsmingai prisimindami 1990 m. kovo 11-ąją, kai Lietuva didvyriškai atgavo laisvę, žiauriai atimtą Sovietų ir Nacių priespaudos 1940 metais;

Lietuvai sugrįžus į laisvų ir demokratinių šalių bendriją ir tapus pilnateise NATO bei Europos Sąjungos nare;

Sveikiname Lietuvos valstybės gyventojus ir jos demokratines institucijas, ragindami ryžtingai saugoti ir stiprinti sunkiai iškovotą laisvę;

Dėkojame Jungtinių Amerikos Valstijų Administracijai, Valstybės Departamentui ir Senato bei Kongreso nariams, rūmusiems Lietuvos ir kitų šalių pakvietimą į NATO sąjungą;

Remiame kilnų sumanymą pastatyti komunizmo aukų paminklą JAV sostinėje Vašingtone ir parengti virtualų okupacijos muziejų, bei visus raginame prisidėti;

Remiame tarptautines pastangas, kad Rusija, kaip Sovietų Sąjungos valstybinių išpareigojimų paveldėtoja, pripažintų ir atsiprašytų už okupaciją bei komunizmo nusikaltimus, kompensuotų Baltijos valstybėms, jų žmonėms ir institucijoms padarytą žalą.

Raginame JAV Administraciją stebėti ir pasmerkti šių dienų antidemokratinis reiškinis, kuriais Maskva siekia vėl valdyti Baltijos valstybes;

Raginame Rusiją išvesti savo kariuomenę iš istorinės Mažosios Lietuvos teritorijos, šiuo metu Rusijos laikinai administruojamos vadinamosios Kaliningrado srities, visiškai šį kraštą demilitarizuoti ir grąžinti teisinį šių žemių statusą pagal istorinį jų paveldą ir Lietuvos Respublikos teisėtus etninius interesus.

2005 metų vasario 13 diena, Čikaga, Illinois

Popietės metu kalbėjo ir svečias iš Lietuvos, Šventosios parapijos klebonas kun. Vidmantas Gricius. Šventojėje yra statoma nauja bažnyčia, kurios užbaigimui reikalingos lėšos. Pasirodo, kad Šventosios miestelis, normaliai turintis apie 2,000 gyventojų, vasarą sutraukia netoli 50,000 vasarotojų, kurių dauguma ateina vakare į bažnyčią atsigaivinti maldoje, o bažnyčioje dar daug trūksta vidinės apdailos. A.L.R.K. St. Peterburgo skyriaus pirmininkė Aldona Baukienė su pagalbininkėmis surinko aukas iš popietės dalyvių ir įteikė svečiui klebonui.

Skautų veikla. “Nidos” židinys š.m. kovo 6 d., sekmadienį, nuo 11 val. iki 5 val. p.p. Lietuvių klube rengia antrąją Kaziuko mugę. Lauksime visų aplankant nuotaikingą mugę.

Lietuvos Dukterų renginys. Lietuvos Dukterys kviečia mūsų visuomenę atsilankyti į kovo mėn. 2 d. 4 val. p.p. klubo salėje rengiamą metinį draugijos pobūvį. Bus trumpa programa, skani karšta vakarienė, vynas ir turtinga loterija, taip pat smagi ir draugiška nuotaika, kurią tikimės, sukursite gausiu savo dalyvavimu.

Stalų užsakymo bilietai bus platinami po Vasario 16-sios minėjimo. Juos užsakyti bus galima pas išdininkę Birutę Kasperavičienę, tel. 391-2581, arba pas pirm. Eleną Jasaitienę, tel. 343-6782. Stalai po 10 asmenų. Įėjimo auka 15 dol. asmeniui.

Kviečiame nares, viešnius ir svečius kuo gausiau dalyvauti. Tuo padėsite Lietuvos Dukterų draugijos šalpos darbams. Laukiame visų! **Valdyba.**

“Lietuvių Žinios”

2005 m. sausio Nr. 343

PRENUMERUOKITE DIRVĄ	
	METAMS - \$55,
	PUSEI METŲ - \$40,
	PIRMA KLASE - \$78,
	ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$130.00

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 5 d., šeštadienį: „Žaibo diena 2005“ – Clevelando LSK „Žaibo“ 55-sis gimtadienis – metinis parengimas – pokylis. Naujų Žaibo garbės narių įvesdinimas, „Žirgų lenktynės“ ir t.t. Informuoja: Vidas Tatarūnas, Tel: 440-209-0440; E-mail: tatarunas@ameritech.net Website: www.zaibas.org

KOVO 13 d. Pietūs padėti beglobiams vaikams Obeliuose. Ruošia „Vaiko vartai į Mokslo“ komitetas Dievo Motinos parapijoje.

KOVO 19-20 d.d.: 2005 metų Š. Amerikos lietuvių vyrų senjorų (35 metų +) krepšinio pirmenybės Clevelande. Rengia – LSK Žaibas. Informuoja: Vidas Tatarūnas.

KOVO 20 d. sekmadienį 11:00 v.r. tuojau po pamaldų įvyks tradicinė **Kaziuko mugė** - Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 3 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 8 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį: Š. Amerikos lietuvių 2005-tų Metų plaukimo pirmenybės John Carrol universiteto baseine, University Heights, Ohio. Rengia LSK Žaibo plaukimo sekcija. Informuoja: Algirdas Bielskus, tel: 440-833-0545; arba Pilypas Taraška, tel. 440-944-7743; ar 440-478-8539 (cell); E-mail: ptaraska@yahoo.com

GEGUŽĖS 30 d. 8:30 v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 19 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val. Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH. **RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto** Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

(Atkelta iš 5 psl.)

LIETUVOS...

įsipilietina Amerikos lietuvių tarpe. Sužinojęs, kad ČLKL žaidžia 9 vyrų ir 4 veteranų komandos, jie neslėpė džiaugsmo. Jis pabrėžė, kad tokių žymių žmonių, kaip ambasadoriaus V. Ušacko aktyvus žaidimas krepšinyje, vis labiau parodo mūsų tautiečių subrendimą – didelį užsiangažavimą sportui.

NUO SPORTO PRIE POLITIKOS

Pokalbio metu nebuvo pamiršti ir svarbieji politinio pobūdžio reikalai, kurie jaudina mūsų tautiečius tėvynėje ir užsienyje. Šią interviu dalį pradėjome nuo to, jog šiandien abiejose Atlanto pusėse gyvenančius tautiečius atrodo labiausiai jaudina prezidento apsisprendimas dėl vykimo į Maskvą gegužės 9 dieną. Todėl paklausėme prezidento, ar šiuo reikalu jis jau yra padaręs galutinį sprendimą ir jeigu ne – tai kada jis bus priimtas.

Šio klausimo prezidentas tikėjosi, todėl jo atsakymas buvo iš anksto apgalvotas ir išsamus:

“Suprasdamas savo atsakomybę prieš Lietuvos žmones ir istoriją, sprendimą priimsiu atsižvelgdamas į valstybės interesus, praeities įsipareigojimus tarptautinei bendruomenei, moralinius tautos principus, jos tragiškus išgyvenimus praėjusiame šimtmečiuje. Lietuvos oficialus atsakymas bus duotas mums strategiškai naudingą laiką.” Prezidentas dar paaiškino, kad iki gegužės 9 dienos turime dar daug laiko ir situacija dar gali pasikeisti, tad skubėti nėra reikalo.

Paklausaus apie dabartinį politinį klimatą Lietuvoje, prezidentas atsakė, kad po vėliausių seimo rinkimų dar yra anksčiau vertinti, daryti vienokias ar kitokias išvadas. Tačiau jis pareiškė, jog norėtų tikėtis, kad būtų parodyta daugiau konstruktyvaus darbo ir pastangų. Į mūsų klausimą, kokie bus prezidento svarbiausieji darbai ir rūpesčiai sugrįžus į Lietuvą po atostogų, pašnekovas atsakė, jog “darbų laukia įvairių ir daug. “Vienas iš jų – klausimo dėl dalyvavimo gegužės 9 d. sprendimas. Taip pat bus domimasi, kaip galimai geriau panaudoti Europos Sąjungos fondus, juos nukreipiant gerbūvio kėlimui, ekonominei plėtrai, ūkiui ir pan.

Bus labiau prižiūrima, kad tais fondais nebūtų piktnaudžiaujama”.

Pasikalbėjimo pabaigoje prezidentas nusiskundė, kad jau yra nedaug galimybių Vilniuje sekti išeivijos lietuvių reikalus. Jis pažymėjo, kad “*Draugo*” dienraštį, “*Amerikos lietuvių*” gauna pavėluotai. Daugumoje tenka pasitenkinti elektroniniu paštu gaunamais laiškais iš Amerikos.

Jis tikėjosi, kad į Čikagą vėl bent trumpam galės užsukti po savo kalbos Jungtinių Tautų sesijoje rugsėjo mėnesį New Yorke.

Savo pokalbį prezidentas baigė trumpais linkėjimais Amerikos lietuviams: “Nepavarkite lietuviškame darbe, tęskite savo ilgus metus gyvujančią veiklą, nepasiduokite sutinkamoms kliūtims, ugdykite pakantumą vieni kitiems, nežiūrint, kada čia būtų atkeliaavę”.

Edvardas Šulaitis

DIRVAI AUKOJO

A.Markevičius, Santa M. CA .	58
V.Adams, Destin, FL.	50
G.Valiukėnas, Chicago, IL	45
Z.Janušis, Fort Myers, FL	20
A.Varnelis, Dowagiac, MI	20
E.Černius, Worcester, MA	15
R.Gužulaitis, Indianapls., IN ..	15
J.Pečiūrienė, Ann Arbor, MI ...	10
A.Rukšėnas, Wlby. H., OH	10
F.Misiūnas, Stuart, FL	10
A.Burkūnas, Webster, NY	5
O.Daškevičius, Chicago, IL	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m.gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomą adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

PRANEŠIMAS

giminėms, draugams ir artimiesiems,
kad 2005 m. vasario 5 d. 10:20 v.v.
iškeliavo į Amžinybę

VERUTĖ BIMBIRIENĖ- PLOTAITĖ

ir buvo vasario mėn. 9 d. palaidota Boise, Idaho kapinėse. Paliko giliai liūdinčius: vyrą ALFONSA, seserį V. UŽKURAITIENĘ ir VINČĄ KURAITĮ su šeima; ANDRIŲ ir GRASYTĘ ir JILL.

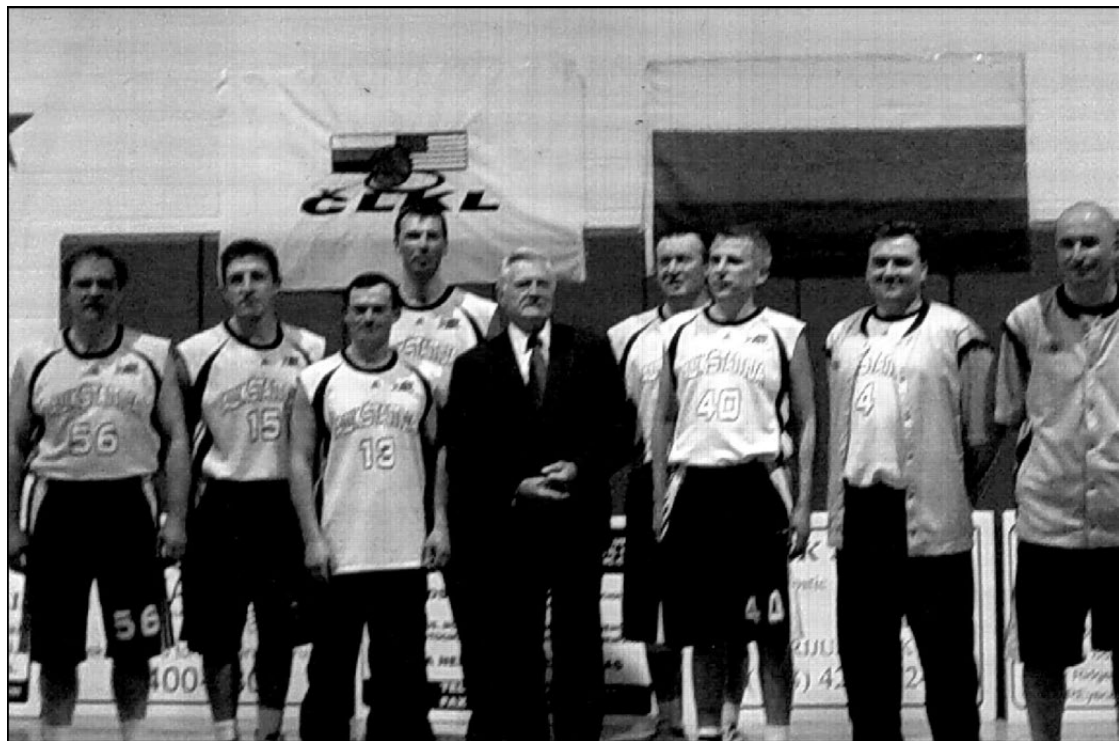
Alfons Bimbiris

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LR prez. V.Adamkus “Aukštaitijos” veteranų komandos tarpe vasario 5 d. Prezidento kairėje – Nr.40 marškinėliais vilkinis yra Lietuvos ambasadorius JAV Vygandas Ušackas. *E.Šulaičio nuotr.*

SPORTO ŽINIOS

FUTBOLININKAI VĖL LAIMĖJO

Pirmasis vasario mėnesio sekmadienis atnešė dar vieną pergalę “Lituanicos” futbolininkams, dalyvaujantiems “Metropolitan” lygos salės futbolo pirmenybių aukščiausioje grupėje. Tą vasario sekmadienį mūsiškiai supliekė “Vikings” ekipą ir į savo sąskaitą įsirašė tris taškus, tuo padidindami jų kraitį iki devynių.

Reikia paminėti, kad po 5 ratų lietuviai dar eina be pralaimėjimo su 3 lygiosiomis ir 2 pergalėmis ir užima ketvirtąją vietą pirmenybinėje lentelėje iš 10 komandų.

Susitikimas prieš “Vikings” vyrus mūsiškiams nebuvo toks lengvas, kaip galima susidaryti nuomonę vien tik; pažvelgus į jo rezultatą 4-2. Pirmame kėlinyje į varžovų vartus krito tik

vienas įvartis, kurį įmušė Laimonas Bytautas, prieš 5 metus buvęs pačiu geriausiu įvarčių medžiotoju lietuvių komandoje, o paskutiniaisiais metais, po traumos, dar nespėjęs atsigauti.

Po pertraukos net du kartus pasižymėjo Audrius Zinkevičius, įmušdamas antrąjį ir trečiąjį įvartį. Kuomet rungtynių lenta rodė 3-2 mūsiškių naudai, iki jų pabaigos likus dviems minutėms Giedrius Žutautas pridėjo ketvirtąjį ir paskutinį įvartį, dar labiau sutvirtinusį mūsiškių pergalę.

Šiuo metu “Major” divizijos pirmenybinės lentelės priekyje stovi “Sockets” su 11 taškų o antroje eina “Eagles” – 10 ir trečioje – “Schwaben” su 9 taškais. Tiek pat taškų turi ir Lituanica, bet dėl blogesnio įvarčių

santykio, stovi ketvirthoje vietoje dar liko 4 rungtynės.

JURGITA ŠTREIMIKYTĖ-VIRBICKIENĖ ŽAIS AMERIKOJE

Viena iš geriausiųjų Lietuvos krepšininkių Jurgita Štreimikytė-Virbickienė, rungtyniaujanti “Lietuvos telekomo” komandoje, pasirašė sutartį su WNBA lyga, kuri yra panaši į vyrų NBA ir dabar turi žaidėjų iš viso pasaulio. Ši 32 m. 189 cm. ūgio žaidėja, po poros metų vėl turi sutartį su Indianos “Fever” komanda, kurioje ji žaidė 2000 ir 2001 metais. Tada sugrįžusi į Lietuvą buvo pertraukusi krepšininės karjerą, nes gimė sūnus Tomas. Dabar kartu su vyru Dainiumi ir sūnumi ji gegužės mėnesį, atvyks į JAV ir čia valgyt profesionalios krepšininės duoną. Tad šalia Žydrūno Ilgausko ir Dariaus Songailos dabar dar matysime žaidžiančią ir Jurgitą Štreimikytę.

Edvardas Šulaitis

55-sios ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

55-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 2005 m. birželio 3, 4 ir 5 dienomis, Detroit, MI. Visuotinio ŠALFASS-gos suvažiavimo nutarimu ir ŠALFASS-gos Centro valdybos pavedimu, žaidynes vykdys Detroito Lietuvių sporto klubas “Kovas”, pirmininkaujamas Pauliaus Butkūno.

Žaidynių programoje 2005 m. ŠALFASS-gos pirmenybės: a) krepšinio – vyrų A, vyrų B, moterų ir vaikinų bei merginų A (1986 m. gimimo ir jaunesnių); b) tinklinio – vyrų, moterų ir mišrių (Co-Ed) komandų.

Vyrų krepšinio A klasę sudaro iškilesnės komandos atrinktos ŠALFASS-gos krepšinio komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandas turinčių klubų antrosios, etc. komandos. Principiniai, vaikinų A klasės žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyrų A ar B klasėje, o merginoms A – moterų klasėje kiek laikas leidžia.

Vyrų A ir B krepšinių numatoma pradėti žaisti birželio 3 d., vakarą. Visų kitų klasių krepšinis vyks tik šeštadienį ir sekmadienį. Vyrų ir moterų tinklinį numatoma vykdyti birželio 4 d., o mišrių komandų – birželio 5 d. Mišri komanda susideda 6 žaidėjų. Aikštėje turi būti nemažiau kaip 2 moterys (arba nemažiau kaip 2 vyrai).

Žaidynėse dalyvauti kviečiami visi Š. Amerikos lietuvių sporto vienetai, atlikę 2005 m. metinę ŠALFASS-gos registraciją. Žaidynėms registruotis iki š.m. balandžio 2 d. imtinai, adresu: Paulius Butkūnas, 15876 Marsha Str., Livonia, MI 48154. Fax: 248-576-2047; Tel: 248-576-9356 (d.); 734-464-9171 (n.); E-mail: pab21@dcx.com arba Mykolas Abarius, tel. 248-865-0243. E-mail: michaelgcpa@ameritech.net

ŠALFASS krepšinio komitetas, ŠALFASS Centro valdyba

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jauką atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
 767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)